

ਮਨੂ, ਗੁਕੇਸ਼, ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਤੇ ਪ੍ਰਵੀਨ ਨੂੰ ਖੇਲ ਰਤਨ ਪੁਰਸਕਾਰ

ਖੇਡ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਐਲਾਨੇ 32 ਅਰਜੁਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂਆਂ ਵਿੱਚ 17 ਪੈਰਾ ਅਥਲੀਟ ਸ਼ਾਮਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ। ਖੇਡ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਅੱਜ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਦੋ ਤਗਮੇ ਜੇਤੂ ਮਨੂ ਭਾਕਰ, ਸ਼ਤਰੰਜ ਵਿਸ਼ਵ ਚੈਂਪੀਅਨ ਡੀ. ਗੁਕੇਸ਼, ਪੁਰਸ਼ ਹਾਕੀ ਕਪਤਾਨ ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੈਰਾ ਅਥਲੀਟ ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਮੇਜਰ ਧਿਆਨ

ਮਨੂ ਭਾਕਰ

ਡੀ ਗੁਕੇਸ਼

ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ

ਜਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਸਰਬਜੋਤ ਸਿੰਘ

ਅਮਨ ਸਹਿਰਾਵਤ

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮੁਰਮੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ 17 ਨੂੰ ਕਰਨਗੇ ਸਨਮਾਨ

ਚੰਦ ਖੇਲ ਰਤਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੇਡ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ 32 ਅਰਜੁਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੀ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 17 ਪੈਰਾ-ਅਥਲੀਟਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਰੋਪਦੀ ਮੁਰਮੂ 17 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣਗੇ।

22 ਸਾਲਾਂ ਭਾਕਰ ਇਕ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਦੋ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੀ ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਥਲੀਟ ਬਣੀ ਸੀ। ਉਸ

ਨੇ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਪੈਰਿਸ ਓਲੰਪਿਕ 'ਚ 10 ਮੀਟਰ ਏਅਰ ਪਿਸਟਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ 10 ਮੀਟਰ ਏਅਰ ਪਿਸਟਲ ਮਿਕਸਡ ਟੀਮ ਈਵੈਂਟ ਵਿੱਚ ਕਾਂਸੇ ਦੇ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤੇ ਸਨ। ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਭਾਕਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਕੋਚ ਨੇ ਖੇਡ ਮੰਤਰਾਲੇ 'ਤੇ ਭਾਕਰ ਨੂੰ ਖੇਡ ਰਤਨ ਲਈ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ

ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦੂਜਾ ਕਾਂਸੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ 18 ਸਾਲਾ ਗੁਕੇਸ਼ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਚੈਂਪੀਅਨ ਬਣਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਤਰੰਜ ਓਲੰਪਿਆਡ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜਿਤਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੈਰਾ ਹਾਈ-ਜੰਪਰ ਪ੍ਰਵੀਨ ਪੈਰਿਸ

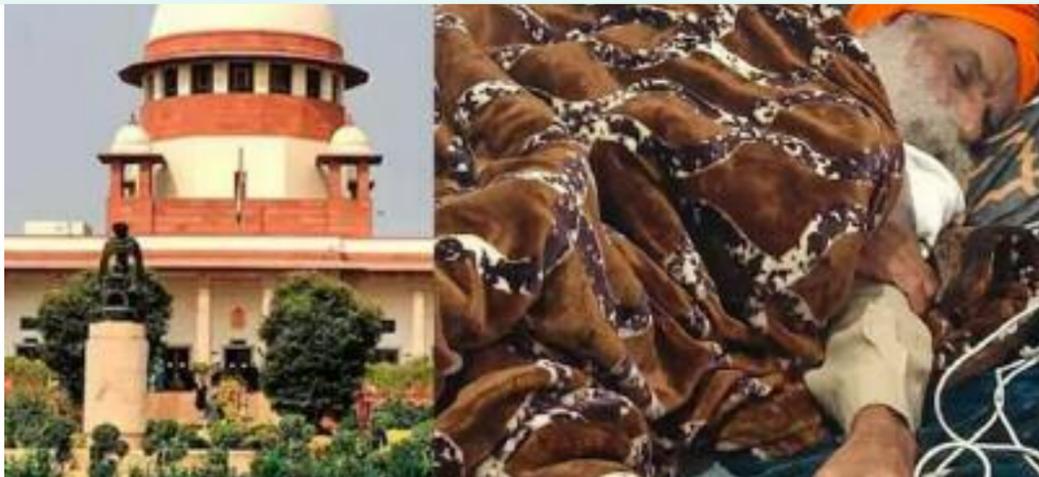
ਪੈਰਾਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਟੀ64 ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਚੈਂਪੀਅਨ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਅਰਜੁਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਥਲੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਰਿਸ ਓਲੰਪਿਕ 'ਚ ਕਾਂਸੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਵਾਨ ਅਮਨ ਸਹਿਰਾਵਤ, ਨਿਸ਼ਾਨੇਬਾਜ਼ ਸਵਪਨਿਲ ਕੁਸਾਲੇ ਅਤੇ ਸਰਬਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਪੁਰਸ਼ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਜਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੰਜੇ ਅਤੇ ਅਭਿਸ਼ੇਕ, ਦੌੜਾਕ ਜਯੋਤੀ

ਯਾਰਾਜੀ, ਜੈਵਲਿਨ ਥ੍ਰੋਅਰ ਅਨੂ ਰਾਣੀ, ਮਹਿਲਾ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦੀ ਕਪਤਾਨ ਸਲੀਮਾ ਟੋਟੇ, ਵਿਸ਼ਵ ਚੈਂਪੀਅਨ ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ ਨੀਤੂ ਅਤੇ ਸਵੀਟੀ, ਤੈਰਾਕ ਸਾਜਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਓਲੰਪਿਆਡ ਵਿੱਚ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜੇਤੂ ਸ਼ਤਰੰਜ ਖਿਡਾਰਨ ਵੰਤਿਕਾ ਅਗਰਵਾਲ ਤੇ ਸਕੁਐਸ਼ ਸਟਾਰ ਅਭੈ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੈਰਾ-ਅਥਲੀਟਾਂ ਨੂੰ ਅਰਜੁਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜੇਤੂ ਧਰਮਬੀਰ (ਕਲੱਬ ਥਰੋਅ), ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਜੈਵਲਿਨ ਥ੍ਰੋਅ), ਨਿਤੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਪੈਰਾ ਬੈਡਮਿੰਟਨ), ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਤੀਰਅੰਦਾਜ਼ੀ), ਮੋਨਾ ਅ ਗ ਰ ਵ ਾ ਲ (ਨਿਸ਼ਾਨੇਬਾਜ਼ੀ), ਰੁਬੀਨਾ ਫਰਾਂਸਿਸ (ਨਿਸ਼ਾਨੇਬਾਜ਼ੀ), ਪ੍ਰੀਤੀ ਪਾਲ, ਜੀਵਨਜੀ ਦੀਪਤੀ, ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਚਿਨ ਸਰਜੇਰਾਓ ਖਿਲਾੜੀ, ਪ੍ਰਣਵ ਸੂਰਮਾ, ਐਚ ਹੋਕਾਟੋ ਸੇਮਾ, ਸਿਮਰਨ, ਤੁਲਾਸੀਮਤੀ ਮੁਰੂਗੇਸਨ, ਨਿਤਿਆ ਸ੍ਰੀ ਸੁਮਾਤੀ ਸਿਵਾਨ, ਮਨੀਸ਼ਾ ਰਾਮਦਾਸ ਅਤੇ ਕਪਿਲ ਪਰਮਾਰ (ਪੈਰਾ-ਜੂਡੋ) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਡਾਲੇਵਾਲ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਹਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੋਈ ਸੁਣਵਾਈ

ਨਵੀਂ ਦਿਲੀ। ਅੱਜ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਖਨੋਰੀ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ 38ਵਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਮਰਨ ਵਰਤ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਡਾਲੇਵਾਲ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਹਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਿਆ ਜਿਸ ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਡਾਲੇਵਾਲ ਨੂੰ ਮਨਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਕੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਡਾਲੇਵਾਲ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਹਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਰ ਦਿਨ ਦਾ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 6 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਸੋਮਵਾਰ ਤੱਕ ਪਾਲਣਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਡਾਲੇਵਾਲ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾ ਪਾ ਰਹੀ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਰਨ ਵਰਤ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਅੱਜ ਹੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਗ਼ੈਰ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰਾਨਾ ਹਨ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਹੈ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੇਲਿ-ਸਟਰ ਜਰਨਲ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪੂਰੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ 'ਤੇ ਚੁੱਪ ਕਿਉਂ ਹੈ।

ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਦੇ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਮਾਘੀ ਮੇਲੇ ਮੌਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ। ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਐੱਨਐੱਸਏ ਤਹਿਤ ਅਸਾਮ ਦੀ ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੰਦ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੱਜ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ 14 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਮਾਘੀ ਮੇਲੇ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚੋਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਮਾਨ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਰਹੇਗੀ। ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਿੰਘ ਸੰਗਤ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਏਜੰਡੇ ਬਾਰੇ ਐਲਾਨ ਕਰਨਗੇ। 'ਵਾਰਿਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ' ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜਨਾਲਾ ਪੁਲੀਸ ਥਾਣੇ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਦੇ

ਦੋਸ਼ ਵਿਚ 23 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਮੋਗਾ ਦੇ ਰੋਡੇ ਪਿੰਡ 'ਚੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕਿਸ਼ੋਰ ਵੱਲੋਂ ਬਿਹਾਰ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮਰਨ ਵਰਤ ਸ਼ੁਰੂ

ਪਟਨਾ। ਜਨ ਸਵਰਾਜ ਦੇ ਬਾਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕਿਸ਼ੋਰ ਬਿਹਾਰ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਬੀਪੀਐੱਸਸੀ) ਵੱਲੋਂ 13 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗਾਂਧੀ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਮਰਨ ਵਰਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਗਏ ਹਨ। ਕਿਸ਼ੋਰ ਨੇ ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ '48 ਘੰਟੇ ਦਾ ਅਲਟੀਮੇਟਮ' ਦਿੰਦਿਆਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗਾਂਧੀ ਮੈਦਾਨ ਤੋਂ ਮਰਨ ਵਰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਾਬਿਲੇਗੌਰ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਪੇਪਰ ਲੀਕ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਧਰ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਾਂਧੀ ਮੈਦਾਨ ਉੱਤੇ ਮਰਨ ਵਰਤ ਰੱਖਣਾ ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਰਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗਾਂਧੀ ਮੈਦਾਨ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਵਿਚ ਘਿਰੇ ਕਿਸ਼ੋਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੇਰੀ ਮੁੱਖ ਮੰਗ 13 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਰੱਦ ਕਰ ਕੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ

ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੋਸਟਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਗਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਚੁਅਲੀ ਵੇਚ-ਵੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।" ਕਿਸ਼ੋਰ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਲਈਆਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵ੍ਹਾਈਟ ਪੇਪਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਾਬਕਾ ਚੋਣ ਰਣਨੀਤੀਕਾਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪੇਪਰ ਲੀਕ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਮਾਫ਼ੀਆ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਧਰ ਸੀਪੀਆਈ (ਐੱਮਐੱਲ) ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਵਿੰਗ 'ਆਇਸਾ' ਵੱਲੋਂ ਹਮਖਿਆਲੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਬਾਹਰ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਾਬਿਲੇਗੌਰ ਹੈ ਕਿ ਬੀਪੀਐੱਸਸੀ ਵੱਲੋਂ 13 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਪੰਜ ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬੈਠੇ ਸਨ ਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬਾਪੂ ਪਰਿਕਸ਼ਾ ਪਰੀਸਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਆਏ ਸੈਂਕੜੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਪੇਪਰ ਲੀਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਿਹਾਰ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੇਪਰ ਲੀਕ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਮਹਿਜ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਬਾਪੂ ਪਰਿਕਸ਼ਾ ਪਰੀਸਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ 4 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ 22 ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਬੈਠਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Samaj Weekly

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ

Editor-in-chief
Devinder Chander
+44 7878 456 484

Editorial Office
Samaj Weekly
Samaj Media Enterprise Ltd
46 Summer Road
Erdington, Birmingham UK
B23 6UR
+44 7878 456 484
+44 121 565 4810
info@samajweekly.com
samajweekly@gmail.com

ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਕਲਾਸੀਫਾਈਡ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਮਿਡ-ਡੇਅ ਮੀਲ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ ਖੀਰ ਤੇ ਘਿਓ ਦੇ ਹਲਵੇ ਦੀ ਮਿਠਾਸ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਰਦੀਆਂ ਲਈ ਮਿਡ-ਡੇਅ ਮੀਲ ਚਾਰਟ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਦਿਆਂ ਖੀਰ ਅਤੇ ਘਿਓ ਦੇ ਹਲਵੇ ਸਮੇਤ ਮੌਸਮੀ ਪਕਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਬਦਲਿਆ ਹੋਇਆ ਚਾਰਟ 8 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ 31 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਸਰਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਭੋਜਨ ਯੋਜਨਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਮੌਸਮੀ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਖੁਰਾਕ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਵਾਇਤੀ ਖੁਰਾਕ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ

ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਖੀਰ, ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਘਿਓ ਦਾ ਹਲਵਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਮੌਸਮੀ ਫਲ - ਕਿੰਨੂ ਜਾਂ ਸੰਗਤਰਾ ਪਰੋਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੌਸਮੀ ਫਲ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ 8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ 19,000 ਸਕੂਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਡ-ਡੇਅ ਮੀਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਬੱਚਾ ਮਿਡ-ਡੇਅ ਮੀਲ ਦੀ ਕੀਮਤ 5.45 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 6.19 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਬੱਚਾ ਅਤੇ ਅੱਪਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਜਮਾਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਬੱਚਾ 8.17 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 9.29 ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹਰ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੀ C.V. email: samajweekly@gmail.com ਉੱਤੇ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ।
Editor-in-chief : Devinder Chander
Mob: 07878 456 484
ਨੋਟ : ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਤਜੁਰਬਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 1000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਦੇ ਗੱਟੂ ਕੀਤੇ ਬਰਾਮਦ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸੈਂਟਰਲ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 1000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਦੇ ਗੱਟੂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਏਸੀਪੀ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਰੋਨ ਦੇ ਜਰੀਏ ਪਤੰਗਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਨਾਲ ਪਤੰਗ

ਉਡਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਡੋਰ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਸੀਆਂ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਡੋਰ ਨੂੰ ਨਾ ਵਰਤਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਮਨਾਉਣ ਗਏ ਸਨ 3 ਦੋਸਤ, ਹੋਟਲ ਦੇ ਬੰਦ ਕਮਰੇ 'ਚੋਂ ਮਿਲੀਆ ਤਿੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ

ਜੰਮੂ। ਸਾਲ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਜਸ਼ਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਕਈ ਬੁਰੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਇੱਕ ਖ਼ਬਰ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਡੋਡਾ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਡੋਡਾ ਦੇ ਭਦਰਵਾਹ ਵਿੱਚ ਬੁੱਧਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੈਸਟ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਮਿਲੀਆਂ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਤਿੰਨੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਭਦਰਵਾਹ 'ਚ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਮਨਾਉਣ ਆਏ ਸਨ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਮੁਕੇਸ਼ ਸਿੰਘ, ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੰਨੀ ਚੌਧਰੀ ਵਾਸੀ ਜੰਮੂ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਤਿੰਨੋਂ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਭਦਰਵਾਹ ਆਏ ਸਨ। ਦਰਅਸਲ, ਪੁਲਿਸ ਉਸ ਸਮੇਂ ਚੌਕਸ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਫ਼ੋਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਘਟਨਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ।

ਡੋਡਾ ਦੇ ਐਸਐਸਪੀ ਸੰਦੀਪ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਇਸ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਜੰਮੂ ਤੋਂ ਫ਼ੋਨ ਆਇਆ ਕਿ ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਨਾਂ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੇ ਦੋ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਭਦਰਵਾਹ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਫ਼ੋਨ ਕਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਟੀਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਹੋਟਲ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਟੀਮ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਈ ਤਾਂ ਤਿੰਨੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਬੇਹੋਸ਼ ਪਾਏ ਗਏ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਟੀਮ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋਏ ਤਿੰਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਐਸਐਸਪੀ ਸੰਦੀਪ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਰਸਮੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕਾਰਨ ਦਮ ਘੁਟਣਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਠੰਢ ਨੇ ਛੇੜਿਆ ਕਾਂਬਾ, ਸੀਤ ਲਹਿਰ ਚੱਲਣ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ। ਅੱਜ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਪੰਜਾਬ-ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸੀਤ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਲਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਧੁੱਪ ਨਾ ਨਿਕਲਣ ਕਾਰਨ ਪੂਰੇ ਸੂਬੇ ਦਾ ਦਿਨ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਅਜੇ ਵੀ ਆਮ ਨਾਲੋਂ 1.8 ਡਿਗਰੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਪਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਦਿਨ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਪਰ 4 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਮੌਸਮ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਮੁਤਾਬਕ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਚ ਹਾਲਾਤ ਆਮ ਵਾਂਗ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਮੌਸਮ ਆਮ ਵਾਂਗ ਰਹੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ, ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ, ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੋਗਾ, ਬਠਿੰਡਾ, ਬਰਨਾਲਾ ਅਤੇ ਮਾਨਸਾ ਵਿੱਚ ਸੀਤ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਲਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਆਮ ਵਾਂਗ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਲਈ ਕੋਈ ਚਿਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੱਛਮੀ ਗੜਬੜ 4 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ

ਦਾ ਅਸਰ ਪੱਛਮੀ ਹਿਮਾਲਿਆ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ 'ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਵੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ। 4 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਪਠਾਨਕੋਟ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਤਰਨਤਾਰਨ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਹਲਕੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 5-6 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਪੱਛਮੀ ਗੜਬੜੀ ਜ਼ੋਰ ਫੜਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦਸੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਮ ਨਾਲੋਂ 126 ਫੀਸਦੀ ਵੱਧ ਮੀਂਹ ਪਿਆ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ 10.9 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਬਾਰਿਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਸਾਲ ਹੁਣ ਤੱਕ 24.7 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਬਾਰਿਸ਼ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 34 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਰਕਬੇ ਵਿੱਚ ਕਣਕ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਦਸੰਬਰ 'ਚ ਹੋਈ ਬਾਰਿਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸਾਨ ਕਾਫੀ ਖੁਸ਼ ਹਨ।

SHAM LAL CHANDER ID no. 921760

BUILDING MAINTENANCE HANDYMAN (CHECKATRADE)

Sham Lal Chander building maintenance handyman Under checkatrade platform is now available on your local London Area. They have fully trained and experienced tradesmen and do genuinely fast responses to all online enquiries. Their team are knowledgeable and providing on-time service. They have been providing remodelling, repairing and maintaining for over five years.

SPECIALITY:

<p>PLUMBING : - Repairs/Replacement of Bathrooms accessories (sink, taps, tubs, showers, Toilets etc.</p>	<p>ELECTRICIAN :- Repairs/Replacement of all types of Sockets, Switches, Lamps, Fans, Cameras, Washing machines, Cookers, Alarms, Mount TV on walls, etc.</p>	<p>MASONRY WORK: - Plastering, skimming, Brick Work, Slabs Lying, Drive Ways, Roof maintenance etc.</p>	<p>CARPENTRY: - Laminate Flooring, Fencing, Flat Packs Assembling, Doors repairing/ replacing, Skirting, Decking, Selves making etc.</p>
--	--	--	---

For more information please contact at www.checkatrade.com
Chander Consultants Limited, London, UK 07488841161

ਸਰਕਾਰ ਦਿਆਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾ ਰਹੇ ਕਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ

ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਇਹ ਆਮ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਸੁਣੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਉਦਾਹਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਬਹੁਤੇ ਸਕੂਲ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕਰਕੇ ਸਕੂਲ

ਖੋਲੀ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਕਈ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਬੇਮਤਲਬ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਈ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕਈ ਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਮੋਹਨ ਦਾਈ ਓਸਵਾਲ ਸਕੂਲ, ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਕੂਲ, ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਸਕੂਲ ਹਨ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗੂਣੀਆਂ ਤਨਖ਼ਾਹਾਂ ਦੇ ਕੇ

ਇੰਝ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਹੀ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਹੁਤ ਉੱਪਰ ਹੈ ਫਿਰ ਇਹ ਆਧਾਰ ਵਿਗੜਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਇਹ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਕੱਲਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ

ਹਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਸ ਵੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਸਕੂਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਧਰ ਕੌਣ ਝਾਤੀ ਮਾਰੇਗਾ? ਮੇਰੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਕੁਝ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਇਹ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਚ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਹਨ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਤੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਠੰਡ ਅਤੇ ਗਰਮੀ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਕੂਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ
ਸੰਪਰਕ ਨੰਬਰ-
9914880392

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
ਨਿਊਜ਼

ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਮਾਨਸਾ ਵੱਲੋਂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਡਾਇਰੀ ਰਿਲੀਜ਼

ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਦਫ਼ਤਰ ਮਾਨਸਾ ਵਿਖੇ ਡਾਇਰੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਡਾ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਹਤ ਕਰਮਚਾਰੀ।

ਮਾਨਸਾ (ਚਾਨਣ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਔਲਖ)- ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਹੈਲਥ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਦਫ਼ਤਰ ਮਾਨਸਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਇਕੱਤਰਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਡਾਇਰੀ ਮਾਣਯੋਗ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਮਾਨਸਾ ਡਾ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਤੋਂ ਰਿਲੀਜ਼

ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਡਾਇਰੀ ਵਿਚ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਾਇਰੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨਿਆਂ ਤੇ ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਲੇਰੀਆ, ਡੇਂਗੂ, ਚਿਕਨਗੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਡਾਇਰੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਸਾਰਥਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਸਾਫ਼ ਸਫਾਈ,

ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਆਹਾਰ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੋਰ ਵੀ ਅਹਿਮ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਆਗੂ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਕਣਕਵਾਲੀਆ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਵੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ, ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਿੰਦਰਜੀਤ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
ਨਿਊਜ਼

ਧੀਰ ਫਿਜ਼ੀਓਥੈਰਪੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵੱਲੋਂ ਮੁਫਤ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਅੱਜ ਤੋਂ

ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਇਲਾਜ ਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਮੁਫਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ - ਡਾ ਦੀਪਕ ਧੀਰ

ਕਪੂਰਥਲਾ, (ਕੌੜਾ)- ਧੀਰ ਫਿਜ਼ੀਓਥੈਰਪੀ ਹਸਪਤਾਲ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵੱਲੋਂ 3 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ 10 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਮੁਫਤ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਡਾ ਦੀਪਕ ਧੀਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਧੀਰ ਫਿਜ਼ੀਓਥੈਰਪੀ ਹਸਪਤਾਲ ਚੌਂਕ ਚੇਲਿਆਂ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ ਲਗਾਇਆ

ਦਵਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਧੀਰ ਫਿਜ਼ੀਓਥੈਰਪੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵੱਲੋਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਰਡ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਤੇ ਮਰੀਜ਼ ਅਗਲੇ 30 ਦਿਨ ਇਲਾਜ, ਦਵਾਈਆਂ ਤੇ ਲੈਬ ਟੈਸਟ ਆਧੇ ਰੇਟ ਤੇ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
ਨਿਊਜ਼

for more news visit:
www.samajweekly.com

ਸਰਕਾਰੀ ਬੱਸਾਂ 'ਚ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਖ਼ਬਰ, 6,7 ਅਤੇ 8 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ PRTC ਅਤੇ ਪਨਬਸ ਬੱਸਾਂ ਨਹੀਂ ਚੱਲਣਗੀਆਂ

3 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਬੱਸਾਂ ਦਾ ਰਹੇਗਾ ਚੱਕਾ ਜਾਮ, ਠੇਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਯੂਨੀਅਨ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅੱਗੇ ਧਰਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ। ਸਰਕਾਰੀ ਬੱਸਾਂ 'ਚ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਠੇਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ 6, 7 ਅਤੇ 8 ਜਨਵਰੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੱਕਾ ਜਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਿਤੇ ਘੁੰਮਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਬੱਸਾਂ ਵਿਚ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪਲਾਨ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਖ਼ਬਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅਹਿਮ ਹੋਵੇਗੀ। ਦਰਅਸਲ ਸੂਬੇ ਵਿਚ 3 ਦਿਨਾਂ ਲਈ 6, 7 ਅਤੇ 8 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਪੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਸੀ. ਅਤੇ ਪਨਬਸ ਬੱਸਾਂ ਨਹੀਂ ਚੱਲਣਗੀਆਂ। ਆਪਣੀ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਸੀ. ਅਤੇ ਪਨਬਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ 6, 7 ਅਤੇ 8 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਬੱਸਾਂ ਵਿਚ

ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਪਨਬਸ-ਪੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਸੀ. ਠੇਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ ਬੀਤੇ ਮਹੀਨੇ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿਚ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਗ-ਪੱਤਰ ਸੌਂਪ ਕੇ ਠੇਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸੇ ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਬੀਤੇ ਮਹੀਨੇ ਜਲੰਧਰ ਡਿਪੂ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹਿੰਦਰਾ ਭਗਤ ਅਤੇ ਦੋਆਬੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਵਫ਼ਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੱਤਾ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ

ਸਿੰਘ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਚਾਨਣ ਸਿੰਘ ਚੰਨਾ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮਹਿੰਦਰਾ ਭਗਤ ਨੂੰ ਮੰਗ-ਪੱਤਰ ਸੌਂਪਿਆ ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਨਕ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਵਿਖੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੱਤਾ ਅਤੇ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਚੰਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੱਚੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ

ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਰੰਤ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਬਾਹਰ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 3 ਰੋਜ਼ਾ ਚੱਕਾ ਜਾਮ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੰਮ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਧਰਨੇ ਦੌਰਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਪੁਤਲੇ ਫੂਕੇ ਜਾਣਗੇ। ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਵਾਰ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਕੋਈ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਅਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਨੇਤਾ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ

ਵਿਚ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਡੀਪੂ 1-2 ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇਤਾ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੱਚੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀ ਦੇਰੀ ਹੁਣ ਹੋਰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਐਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਖਾਮਿਆਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੱਚੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਭਰੋਸੇ ਖੋਖਲੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕੱਚੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਕੰਡੇ ਅਪਨਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿਚ ਰੋਸ ਹੋਰ ਵੱਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਘਰ ਚੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਨ ਤੇ ਨਕਦੀ ਚੋਰੀ

ਨਜ਼ਦੀਕ ਲੱਗੇ ਸੀ ਸੀ ਟੀ ਵੀ ਕੈਮਰੇ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਦੋ ਸ਼ੱਕੀ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਘੁੰਮਦੇ ਦੇਖੇ ਗਏ

ਕਪੂਰਥਲਾ, (ਕੌੜਾ)- ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਭੁਲਾਣਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਘਰ ਚੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੱਖਾਂ ਦਾ ਸਮਾਨ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਘਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਲੱਗੇ ਸੀ ਸੀ ਟੀ ਵੀ ਕੈਮਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕੀ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਵੀ ਕੈਦ ਹੋਏ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਪੀੜਤ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਤੇ ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਚੋਰਾਂ ਦੇ

ਖਿਲਾਫ ਐਫ ਆਈ ਆਰ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਐਸ ਆਈ ਪੁਰਨ ਚੰਦ ਨੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਘਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਲੱਗੇ ਸੀ ਸੀ ਟੀ ਵੀ ਕੈਮਰੇ ਦੀ ਫੁਟੇਜ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਚੋਰਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰਮਨ ਕੁਮਾਰ ਪੁੱਤਰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਪਾਲ ਨਿਵਾਸੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਪਿੰਡ ਭੁਲਾਣਾ ਦੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸੈਦੇ ਭੁਲਾਣਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਧਿਆਪਕ ਹੈ। 24 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ

ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਛੁੱਟੀਆਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ 29 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਸਵੇਰ ਜਦੋਂ ਗਵਾਂਢੀਆਂ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਫੋਨ ਆਇਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਘਰ ਤੇ ਤਾਲੇ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਘਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ ਖਿੱਲਰਿਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸੈਮਸੰਗ ਦੀ ਐਲ ਈ ਡੀ ਟੀ ਵੀ ਇਨਵੈਟਰ ਸੈੱਟ ,ਕੋਟਪੈਂਟ, ਸੂਟ

ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਗਈ ਚੋਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਣਪਛਾਤੇ ਚੋਰਾਂ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨਜ਼ਦੀਕ ਲੱਗੇ ਸੀ ਸੀ ਕੀ ਵੀ ਕੈਮਰੇ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੋ ਸ਼ੱਕੀ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਘੁੰਮਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ। ਭੁਲਾਣਾ ਚੌਕੀ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਪੁਰਨ ਚੰਦ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੀ ਸੀ ਟੀ ਵੀ ਫੁਟੇਜ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਆਣ ਪਛਾਤੇ ਚੋਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਐਫ ਆਈ ਆਰ ਦਰਜ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਡਾ. ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਗੋਤਰਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਮ ਆਦਮੀ ਕਲੀਨਿਕਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਰਗੁੰਡਾ) ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਡਾ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਗੋਤਰਾ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਕਲੀਨਿਕ ਜਨੌਤੀ, ਮਨਹੋਤਾ, ਬਰੂਹੀ ਅਤੇ ਤਲਵਾੜਾ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਸਤਪਾਲ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਮ ਆਦਮੀ

ਕਲੀਨਿਕਾਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਡਿਊਟੀ ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਚੈਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸਭ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਓਪੀਡੀ, ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ, ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਟਾਕ ਅਤੇ ਸਾਫ ਸਫਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਡਾ ਸ਼ਗੋਤਰਾ ਨੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ

ਕੰਮਕਾਜ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੇਨਟੇਨ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਹਨਾਂ ਫਾਰਮੇਸੀ ਸਟੋਰ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਜਰੂਰੀ

ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਉਪਲੱਬਧਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਬਣਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਹਨਾਂ ਉੱਥੇ ਆਏ ਹੋਏ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹਾਲ ਚਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਮਿਲ

ਰਹੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਬਾਇਓ ਮੈਡੀਕਲ ਵੇਸਟ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ ਵਾਲਾ ਰਵੱਈਆ ਅਪਨਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਤਕਸ਼ਿਲਾ ਬੁੱਧ ਵਿਹਾਰ ਵਿਖੇ ਭੀਮਾ ਕੋਰੇਗਾਓ ਵਿਜੇ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

ਜਲੰਧਰ, (ਜੱਸਲ)- ਅੱਜ ਤਕਸ਼ਿਲਾ ਬੁੱਧ ਵਿਹਾਰ ਕਾਦੀਆਂ ਵਿਖੇ 'ਭੀਮਾ ਕੋਰੇਗਾਓ ਵਿਜੇ ਦਿਵਸ' ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਭੰਡੇ ਪ੍ਰੀਗਿਆ ਬੋਧੀ ਜੀ ਨੇ ਭੀਮਾ ਕੋਰੇਗਾਓ ਵਿਜੇ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ

ਸਮਾਜ ਵੀਰਗਨੀ ਨਿਊਜ਼

ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਬੋਧੀ ਉਪਾਸਕਾਂ ਨੂੰ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਭਜਨ ਸਾਂਪਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੁੱਧਿਸ਼ਟ ਸੋਸਾਇਟੀ

(ਰਜਿ) ਪੰਜਾਬ, ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ ਜੱਸਲ (ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ) ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਰਾਮ ਦਾਸ ਗੁਰੂ ਖਜ਼ਾਨਚੀ, ਹੰਸ ਰਾਜ ਸਮਰਾ ਅਤੇ ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਆਦਿ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ, ਬੋਧੀ ਉਪਾਸਕਾਂ ਨੇ ਮਹਾਰ ਫੌਜ ਦੇ ਯੋਧਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ, ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਵੀ ਵਧਾਈ

ਦਿੱਤੀ। ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਬੋਧੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਨ ਰੈਜੀਮੈਂਟ ਦੇ 500 ਸੂਰਵੀਰ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੇ ਪੇਸ਼ਵਾ ਦੇ 28,000 ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਸੈਨਾ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ -ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਮਿਲਦੀ

ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਭਜਨ ਸਾਂਪਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਹਰ ਸਾਲ ਭੀਮਾ ਕੋਰੇਗਾਓ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਯੋਧਿਆਂ ਨੂੰ ਨਤਮਸਤਕ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਸੂਰਬੀਰਤਾ ਅਤੇ ਜਿੱਤ

ਦੀ ਨਵੀਂ ਉਰਜਾ ਆ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਭਜਨ ਲਾਲ ਫਗਵਾੜਾ, ਅਮਨ, ਅਸੀਸ, ਚੇਤ ਰਾਮ, ਪ੍ਰਮੋਦ, ਅਰੁਣ, ਅਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਧਰਮਿੰਦਰ, ਰਾਮ ਸੇਵਕ, ਅੰਜਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉਪਾਸਕ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਲੂਈ ਬਰੇਲ ਦਾ ਜਨਮ-ਦਿਨ ਭਲਕੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐੱਮ.ਏ.) ਏਕ ਜੋਤ ਵਿਕਲਾਂਗ ਬੱਚੇਂ ਕਾ ਸਕੂਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਬਲਾਈਂਡ ਪਰਸਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਨੇਤਰਹੀਣਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਰੁਸ਼ਨਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਬਰੇਲ ਲਿਪੀ ਦਾ ਬਾਨੀ ਲੂਈ ਬਰੇਲ ਦਾ 215ਵਾਂ ਜਨਮ-ਦਿਨ 4 ਜਨਵਰੀ ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਭਵਨ (ਸੋਹਣ ਲਾਲ ਪਾਹਵਾ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ) ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਏਕ ਜੋਤ ਵਿਕਲਾਂਗ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਬਲਾਈਂਡ ਪਰਸਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਨੇਤਰਹੀਣ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮਹਿਮਾਨ ਡਾ: ਸੇਨਾ ਅਗਰਵਾਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਹਨ। ਜਦ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੋਸ਼ਨ ਸ਼੍ਰੀ ਜਤਿੰਦਰ ਜੋਰਵਾਲ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਕਰਨਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਸਮਾਜ ਵੀਰਗਨੀ ਨਿਊਜ਼

ਸਮਾਜ ਵੀਰਗਨੀ ਨਿਊਜ਼

ਧਾਰਮਿਕ ਰਚਨਾਂ (ਦੀਦਾਰ ਕਾਸ਼ੀ ਵਾਲੇ ਦਾ) ਦੀ ਆਡੀਓ ਹੋਈ ਰਿਲੀਜ਼

ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਤੇ ਜਗਤ ਪਿਤਾ ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇਕ ਨਵਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤ (ਦੀਦਾਰ ਕਾਸ਼ੀ ਵਾਲੇ ਦਾ) ਦੀ ਆਡੀਓ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਗਾਇਕਾ ਬੇਬੀ ਏ ਕੌਰ, ਅਮਰੀਤ ਕੌਰ ਵਲੋਂ ਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਕਲਮ ਬੱਧ ਕਮਲਜੀਤ ਮੰਦਾਲੀ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਪ੍ਰੀਤ ਬਲਿਹਾਰ ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਕੰਪੋਜ਼ ਰਣਵੀਰ ਬੇਰਾਜ ਚੱਕ ਰਾਮੂ ਵਾਲੇ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਗੀਤ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਬਹੁਤ ਜਲਦ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਗ੍ਰੇਟ ਚਮਾਰ ਇਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸੰਸਥਾਂ, ਗੀਤਕਾਰ ਚਾਂਦੀ ਥੰਮਣ ਵਾਲੀਆਂ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਰੋਆ, ਕਾਲਾ ਮਖਸੂਸਪੁਰੀ, ਹਰਮੇਸ਼ ਸੰਧੂ ਮੰਡਰਾਂ ਵਾਲੇ ਦਾ ਹੈ ਜੀ, ਇਸ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤ ਨੂੰ ਕੌਰ ਸਿਸਟਰਜ਼ ਚੈਨਲ ਵਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜਲਦ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇੰਜ: ਦਰਸ਼ਨ ਲਾਲ ਐਸ ਐਸ ਈ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਕਪੂਰਥਲਾ, (ਕੌੜਾ) - ਰੇਲ ਕੋਚ ਫੈਕਟਰੀ (ਆਰ ਸੀ ਐੱਫ) (ਕਪੂਰਥਲਾ) ਵਿਖੇ ਆਈ ਆਰ ਟੀ ਐੱਸ ਏ ਦੇ ਜੋਨਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਆਰ ਸੀ ਐੱਫ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਰੇਲਵੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਆਰ ਸੀ ਐੱਫ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ ਤੱਕ ਪ੍ਰਮੁਖਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਐਸ ਐਸ ਸੀ (ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕਸਨ

ਇੰਜੀਨੀਅਰ) ਇੰਜ: ਦਰਸ਼ਨ ਲਾਲ ਨੂੰ ਅੱਜ ਆਰ ਸੀ ਐੱਫ ਵਿਖੇ ਆਈ ਆਰ ਟੀ ਐੱਸ ਏ ਅਤੇ ਆਰ ਸੀ ਐੱਫ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਆਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਜੋਨਲ ਸਕੱਤਰ ਇੰਜੀ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਆਰ.ਸੀ.ਐੱਫ . ਿ ਈ ਪ ਲ ਾ ਈ ਜ ਯੂਨੀਅਨ,ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਮਨਜੀਤ ਬਾਜਵਾ, ਜੀਤ ਸਿੰਘ,ਇੰਜੀ. ਬਲਦੇਵ ਰਾਜ,

ਸਮਾਜ ਵੀਰਗਨੀ ਨਿਊਜ਼

ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ, ਸੰਜੀਵ ਭਾਰਤੀ, ਇੰਜੀ. ਰਾਜੇਸ਼ ਜਟਾਣਾ, ਇੰਜੀ. ਸੂਰਜ ਸਿੰਘ , ਇੰਜੀ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਇੰਜੀ. ਜੀ.ਪੀ.ਸਿੰਘ ,ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਿਸ਼ੋਰ

ਚੌਧਰੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਚੌਧਰੀ, ਮਯੰਕ ਭਟਨਾਗਰ, ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਇਕਬਾਲਜੀਤ ਸਿੰਘ,

ਐਨ.ਐਨ.ਐਸ. ਸੋਢੀ, ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ, ਜੀ.ਪੀ.ਐਸ.ਚੌਹਾਨ, ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ, ਐੱਸ. ਭਾਟੀਆ, ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਸੰਜੀਵ ਭਾਰਤੀ , ਕਰਿਸ਼ਨਾ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ, ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ, ਵਿਕਾਸ ਕੁਮਾਰ, ਗੁਰਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ, ਸਵਰਨ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ , ਸੁਰਜੀਤ ਮੂਸਾਪੁਰੀ, ਗੁਰਜੀਤ

ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇੰਜ: ਦਰਸ਼ਨ ਲਾਲ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਉਥੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਇੰਜ: ਦਰਸ਼ਨ ਲਾਲ ਐਸ ਐਸ ਈ ਨੇ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਗਮ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਵਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੋਣਗੇ।

ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਅਨੁਪਮ ਕਲੇਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਆਈ ਏ ਐਸ ਬਣਨ ਤੇ ਵਧਾਈ

ਕਪੂਰਥਲਾ, (ਕੋੜਾ)- ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਕੇਤ ਗੁਪਤਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਆਈ ਏ ਐਸ ਬਣਨ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਨੁਪਮ ਕਲੀਅਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿੱਚ ਨਗਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਮਦਨੀ ਨੂੰ ਦੁਗਣਾ

ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹਨ। ਉਨਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹਰ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਵੱਲ ਲਿਆ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ

ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬੰਦ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰ ਦੁਬਾਰਾ

ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਮਾਲ ਰੋਡ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਰੂ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਲਈ ਸਾਰੇ ਪਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਐਨ ਜੀ ਓ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰੇਖ ਜਿੰਮੇਦਾਰੀ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਈ ਏ ਐਸ ਬਣਨ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਹੈ। ਉਥੇ ਹੀ ਨਗਰ

ਨਿਗਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੱਦ ਉਨੱਤੀ ਦੇ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੀ ਐਨ ਗੁਪਤਾ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ, ਪ੍ਰਿੰਸ ਅਰੋੜਾ ਇਨਚਾਰਜ ਆਫਿਸ ਇੰਚਾਰਜ, ਹਨੀਸ਼ ਅਰੋੜਾ, ਰਜਿੰਦਰ ਰਾਜੂ ਨੇ ਵੀ ਅਨੁਪਮ ਕਲੇਰ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਜਥੇਦਾਰ ਨਿਮਾਣਾ ਨੇ ਯਾਤਰਾ ਸਫਰ-ਏ-ਸ਼ਹਾਦਤ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਬੱਸਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਰਵਾਨਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐੱਮ.ਏ.) ਯਾਤਰਾ ਸਫਰ-ਏ-ਸ਼ਹਾਦਤ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਦੱਸੇ ਮਾਰਗ ਤੇ ਚੱਲਣ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਲੜ ਲੱਗਣ ਦਾ ਵੱਡਾ ਉਪਰਾਲਾ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਮਨਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੱਕੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਜਥੇਦਾਰ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਮਾਣਾ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਭਾਈ ਘਨੁੱਈਆ ਜੀ ਮਿਸ਼ਨ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ (ਰਜਿ.) ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅੰਨਦਾਤਾ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਸਾਹਿਬ, ਜਵਾਹਰ ਨਗਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਮਾਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਦੱਸੇ ਮਾਰਗ ਨਾਮ ਜਪੋ, ਕਿਰਤ ਕਰੋ, ਵੰਡ ਛਕੋ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ

ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਮਨਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੱਕੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਚਰਨ ਕੰਵਲ ਸਾਹਿਬ, ਗੁ; ਦੁਬਾਰਾ ਸਾਹਿਬ, ਗੁ; ਕਤਲਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਗੁ;

ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ ਸਾਹਿਬ, ਗੁ; ਤਾੜੀ ਸਾਹਿਬ, ਗੁ; ਕੋਤਵਾਲੀ ਸਾਹਿਬ, ਗੁ; ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਗੁ; ਠੰਡਾ ਬੁਰਜ ਸਾਹਿਬ, ਗੁ; ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਸਾਹਿਬ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਾਨਾਂ ਲਈ ਜਥੇਦਾਰ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਮਾਣਾ ਨੇ ਬੱਸਾਂ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁੰਬੀ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ, ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ, ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਮ ਉਤਮ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਖੇਤੀ ਖਰਚੇ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਕਿਸਾਨ ਵੀਰ; ਸਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਏ ਡੀ ਓ

ਅੱਜ ਬਲਾਕ ਸਮਰਾਲਾ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਸੰਗਤਪੁਰ ਵਿਖੇ ਡਾ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫਸਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਜੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਡਾ ਗੌਰਵ ਧੀਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫਸਰ, ਸਮਰਾਲਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਿਸਾਨ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸਾਨ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਹਾੜੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਫਸਲ ਕਣਕ ਵਿੱਚ ਯੂਰੀਆ ਖਾਦ ਦੀ ਆਖਰੀ ਕਿਸਤ 55 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰ (ਪੀ.ਪੀ.) ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਵੀਰ ਬੇਲੋੜੀਆਂ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੂਰੀਆ ਖਾਦ

ਕਣਕ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਮਕੌੜੇ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਸਾਨ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਖਮ ਖੁਰਾਕੀ ਤੱਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਗਨੀਜ਼ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਕਣਕ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਦੀਨ ਗੁੱਲੀ ਡੰਡੇ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਉਹਨਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਨਦੀਨਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦੌਰਾਨ ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਆਪਣੇ ਛਿੜਕਾ ਦੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਨਦੀਨਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਢੁਕਵੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਸਹੀ ਨਦੀਨ ਨਾਸ਼ਕ ਅਤੇ ਸਹੀ ਨੌਜਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਦੀਨ ਨਾਸ਼ਕ ਦਾ ਛਿੜਕਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ

ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਿਸਾਨ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਪੀਲੀ ਦੇ ਕਣਕ ਤੇ ਲੱਛਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਉੱਲੀ ਨਾਸ਼ਕ ਜਹਿਰਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਵੀਰ ਬੇਲੋੜੀਆਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਜਹਿਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਖੇਤੀ ਖਰਚੇ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਕਿਸਾਨ ਵੀਰ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਕੋਲ ਜਿਪਸਮ ਸਬਸਿਡੀ ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਜੇ ਫਾਰਮ ਆਨਲਾਈਨ ਹਨ ਉਹ ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਵੀਰ 25 ਬੈਗ ਜਿਪਸਮ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਸਬਸਿਡੀ ਵਾਲੇ ਰੇਟਾਂ ਤੇ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮਲਚਿੰਗ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਕਣਕ ਦੀ ਬਜਾਈ ਦੇ ਲਾਭ ਦੱਸੇ ਅਤੇ ਅਗਾਹਵਧੂ ਕਿਸਾਨ ਸ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦੀ

ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਲ-ਾਕੇ ਦੇ ਬਾਕੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਲਚਿੰਗ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਕਣਕ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵੱਲੋਂ ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਚੇਤੰਨ ਸਿੰਘ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਹਰਕੇਸ਼ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ, ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਨ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਰਨਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਿਸਾਨ ਵੀਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

**Sandeep Singh ADO
PAU, LUDHIANA
MANAGE
HYDRABAD**

ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਪਟਿਆਲੇ ਲਾਇਆ ਵਿਸਾਲ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ

ਫਰੀਦਕੋਟ (ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ) ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਬਲੰਡ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ (ਰਜਿ) ਫਰੀਦਕੋਟ ਵੱਲੋਂ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਪਟਿਆਲੇ ਵਿਚ ਵਿਸਾਲ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ ਸ਼ਿਵਨਾਥ ਦਰਦੀ ਫਰੀਦਕੋਟ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਇਕ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਵਿਸਾਲ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਸਾਡੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਜਿਲੇ ਕੈਂਪ ਲਗਾ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੂਨਦਾਨ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਗੋਲੇਵਾਲਾ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰੱਤੀ ਰੋੜੀ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸਕੱਤਰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ

ਥਾੜਾ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਥਾੜਾ, ਜਸਕਰਨ ਫਿੰਡੇ, ਖਜਾਨਚੀ, ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ ਵਿਸ਼ਾਲ, ਸਾਬਕਾ ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿੰਸਪੀਲ ਡਾਂ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰੀ ਬ੍ਰਜਿੰਦਰਾ ਕਾਲਜ, ਡਾਂ. ਬਲਜੀਤ ਸ਼ਰਮਾ ਗੋਲੇਵਾਲਾ, ਐੱਸਕ ਭਟਨਾਗਰ, ਕਰਨ, ਅਮਨ ਨਵਾਂ ਕਿਲ੍ਹਾ, ਦਵਿੰਦਰ ਮੰਡ ਵਾਲਾ, ਚੇਪੜਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਸੁਖਮੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਲੇਵਾਲਾ, ਮਨੋਜਰ ਹਾਜਿਰ ਸਨ।

ਨਰੋਏ ਸਮਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਸਿਹਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਰੂਰੀ-ਢਾਹਾਂ

ਢਾਹਾਂ ਕਲੇਰਾਂ ਵਿਖੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਆਮਦ ਮੌਕੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਅਰਦਾਸ

ਬੰਗਾ, (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਿਸ਼ਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਂਡ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਟਰੱਸਟ ਢਾਹਾਂ ਕਲੇਰਾਂ ਵਲੋਂ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਆਮਦ ਮੌਕੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਦਾਸ 'ਚ ਇਹ ਵਰ੍ਹੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਖੇਡਿਆਂ ਵਾਲਾ ਹੋਣ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਸ ਅਰਦਾਸ ਵਿੱਚ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚਲਦੇ ਸਾਰੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਾਹਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ, ਉੱਦਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਅਪਣਾ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਨ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ

ਢਾਹਾਂ ਕਲੇਰਾਂ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਾਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਟਰੱਸਟ ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਫ਼ਾਇਤੀ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਵਧੀਆ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ

ਲਈ ਟਰੱਸਟ ਮੈਂਬਰ, ਸਹਿਯੋਗੀ, ਦਾਨੀ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਭ ਚਿੰਤਕ ਵਧਾਈ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰਾਂ, ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਂਬਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮਾਹਲ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਡਾ. ਰਵਿੰਦਰ ਖਜੂਰੀਆ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਿਸ਼ਨ ਪਬਲਿਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੈਡਮ ਵਨੀਤਾ ਚੋਟ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਆਫ ਨਰਸਿੰਗ ਦੇ ਵਾਇਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੈਡਮ ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪੈਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਦੇ ਆਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨਿਤਿਨ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਟਰੱਸਟ ਦਫਤਰ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਮਹਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਮੀਡੀਆ ਕੋ-ਆਰਡੀਨੇਟਰ ਸੁਰਜੀਤ ਮਜਾਰੀ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਦਾ ਹੋਇਆ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਬਤੌਰ ਖੋਜ ਅਫਸਰ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਦਾ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਿਰੂਚੀਰਪੱਲੀ ਵਿਖੇ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਰੈਸ਼ਨਲਿਸਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਡੀ.ਕੇ ਵੱਲੋਂ ਉਲੀਕੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਮਹਾਨ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਆਗੂ ਈ.ਵੀ ਰਾਮਾਸਾਮੀ ਪੇਰੀਆਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਲਿਖਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਪੁਸਤਕ 'ਕਲੈਕਟਿਡ ਵਰਕਸ ਆਫ ਪੇਰੀਆਰ' ਜਿਸਨੂੰ ਅੰਨਾਮਲਾਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਾਇਸ ਚਾਂਸਲਰ ਅਤੇ ਡੀ.ਕੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਕੇ ਵੀਰਾਮਨੀ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਦੇ ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਵੱਲੋਂ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਨਾਂ 'ਪੇਰੀਆਰ ਰਚਨਾਵਲੀ: ਨਵੇਂ ਯੁਗ ਦਾ ਸੁਕਰਾਤ' ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਆੱਟਮ ਆਰਟ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੇਰੀਆਰ

ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁੰਨ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਹਾਸ਼ੀਆਗਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲੰਬੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀ। ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਾਨਤਾ, ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ, ਸਾਇੰਸ, ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਜਿਹੇ ਅਨੇਕਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੇਰੀਆਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਸੈਲਫ ਰਿਸਪੈਕਟ ਮੂਵਮੈਂਟ' ਦੇ ਨਾਂ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੈਂਪੱਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਪੇਰੀਆਰ ਨੇ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਸਮਤਾ ਸਮਾਨਤਾ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਨਾਂ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਤਮਾਮ ਉਮਰ ਦੇ ਫੁਲਕੇ ਖਾ ਕੇ ਸਾਦਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗੁਜ਼ਾਰਦੇ ਲੋਕਾਈ ਦੀ

ਭਲਾਈ ਲਈ ਤੱਤਪਰ ਰਹੇ। ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ, ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ, ਆਦਿ ਧਰਮ ਲਹਿਰ, ਮਦਨ ਵੀਰੇ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਮਹਾਤਮਾ ਜੋਤੀਬਾ ਰਾਓ ਫੂਲੇ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਮਾਣਮੱਤਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਦੱਖਣ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਆਦਿ ਲਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਬਦਲੇ ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੈਟਰ ਹਾਫ ਬਬੀਤਾ ਰਾਣੀ ਦਾ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਰੈਸ਼ਨਲਿਸਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਡੀ. ਕੇ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਡਾ. ਕੇ ਵੀਰਾਮਨੀ, ਨਰਿੰਦਰ ਨਾਇਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਫਿਰਾ, ਪ੍ਰਿੰਸ ਏਨ-ਰਸ ਪੇਰੀਆਰ, ਵੀ. ਅੰਬੂਰਾਜ, ਵੀਰਾਮਨੀ ਰਾਜੂ, ਆਰ. ਤਮਿਲ ਸੇਲਵਨ, ਡਾ. ਸੁਦੇਸ਼ ਘੋਡਰਾਓ, ਸੁਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਦਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ, ਲੈਕ. ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਤਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵਿਦ-ਵਾਨ, ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਬੁਧੀਜੀਵੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁੰਨ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਫੋਟੋ ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ

ਬੰਦਾ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ

ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਨੇ ਕੁਛ 'ਨੀਂ' ਕਰਨਾ ,
ਜੇ ਕਰਨੈਂ ਬੰਦਿਆ ਤੈਂ ਕਰਨੈਂ ।
ਅਪਣੀ ਕਰਨੀ ਦਾ ਹਰਜ਼ਾਨਾ ,
ਤੂੰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਭਰਨੈਂ ।
ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਕਰਨਾ ਏਂ ,
ਤੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿੱਤ ਉਜਾੜੀਂ ਜਾਵੇਂ ;
ਖੁਦ ਅਪਣੀ ਜੜ੍ਹ ਵੱਢੀਂ ਜਾਨੈਂ ,
ਅਪਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਵੀ ਨਾ ਡਰਨੈਂ

ਮੂਲ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ

ਪ੍ਰਧਾਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
ਸਭਾ ਪੂਰੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ।
9914836037

ਸਿਆਸਤੀ ਮਛੇਰੇ

ਕੈਲੰਡਰ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਜਦ ਸਾਲ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।
ਭਵਿੱਖ, ਵਰਤਮਾਨ, ਭੂਤ ਕਾਲ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।

ਗਤੀ ਉਹੀਉ ਰਹਿੰਦੀ ਸਭ ਗ੍ਰਹਿਆਂ, ਉਪ-ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਦੀ,
ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਰੁੱਤਾਂ ਵਾਲੇ ਹਾਲ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।

ਥੋੜ੍ਹਾ, ਬਹੁਤ ਫਰਕ ਤਾਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਮਿਲੇ ਵੇਖਣੇ ਨੂੰ,
ਰੰਗ ਪਰ ਕਾਇਨਾਤ ਦੇ ਕਮਾਲ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।

ਸਿਆਸੀ ਪਲਟਾਅ ਦੀ ਪਰ ਹੁੰਦੀ ਕੋਈ ਰੁੱਤ ਨਾ,
ਭਾਰੀ ਹੋਏ ਪੱਲੜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।

ਪੱਗਾਂ, ਟੋਪੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਹਰੇ ਤਬਦੀਲ ਹੁੰਦੇ,
ਭਾਸ਼ਣ, ਬਿਆਨ ਤੇ ਸੁਰ-ਤਾਲ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।

ਵੋਟਰ ਤਾਂ ਮੱਛੀਆਂ ਘੜਾਮੋਂ ਵਾਲੇ ਰੋਮੀਆਂ ਜਿਉਂ,
ਸਿਆਸਤੀ ਮਛੇਰਿਆਂ ਦੇ ਜਾਲ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।

ਰੋਮੀ ਘੜਾਮਾਂ
9855281105 (ਵਟਸਪ ਨੰ.)

ਰੁੱਖ

ਤੂੰ ਕਿਹੜਾ ਹੱਥੀ ਲਾਉਣਾ ,
ਇਹ ਆਪੇ ਈ ਉਗ ਪੈਂਦੇ ਆ ।
ਜਿੰਨਾਂ ਰੁੱਖਾ ਤੇ ਚਲਾਵੇ ਆਰੀ ,
ਦੱਸ ਇਹ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਆ....

ਨਹਿਰਾਂ ਦੇ ਕੰਢੇ- ਕੰਢੇ ,
ਜਾਂ ਪਾਸੇ ਇਹ ਰਾਹਵਾਂ ਤੇ।
ਕੁਦਰਤੀ ਉੱਗ ਆਏ ਨੇ ,
ਖਾਲੀ ਪਈਆ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ।
ਝੱਖੜ ਝੋਲੇ ਪੱਤਝੜ ਸਭ ,
ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਸਹਿੰਦੇ ਆ ।
ਜਿੰਨਾਂ ਰੁੱਖਾ ਤੇ ਚਲਾਵੇ ਆਰੀ ,
ਦੱਸ ਇਹ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਆ

ਡੇਲੇ, ਅੰਬ ,ਕਰੇਲੇ, ਢੇਉ ,
ਸਭ ਤੋੜ ਆਚਾਰ ਤੂੰ ਪਾਵੇ ।
ਬੇਰ ,ਜਾਮਣਾਂ ਤੇ ਲਸੂੜੇ ,
ਜਿਹੜੇ ਲਾ ਚਟਕਾਰੇ ਖਾਵੇ ।
ਤੇਰੀ ਅੱਗ ਲਾਈ ਤੇ ਝੁਲਸੇ ,
ਸਾਰੇ ਫੇਰ ਵੀ ਚੁੱਪ ਬਹਿੰਦੇ ਆ ।
ਜਿੰਨਾਂ ਰੁੱਖਾ ਤੇ ਚਲਾਵੇ ਆਰੀ ,
ਦੱਸ ਇਹ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਆ

ਜਿੰਨੇ ਉਚੇ ਕੱਦ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ,
ਉਸਤੇ ਉੱਚੀਆਂ ਨੇ ਜਰਾਦਾਂ।
ਮਾਲਕ ਦੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਦਾ ,
ਤੈਥੇ ਸ਼ੁਕਰ ਕੀਤਾ ਨਹੀ ਜਾਂਦਾ ।
ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਆਸਰੇ ਚੱਲਦੇ ,
ਸਾਹ ਤੇਰੇ ਇਹ ਰਹਿੰਦੇ ਆ ।
ਜਿੰਨਾਂ ਰੁੱਖਾ ਤੇ ਚਲਾਵੇ ਆਰੀ ,
ਦੱਸ ਇਹ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਆ

ਘਰ ਦੇ ਵਿਚ ਨੇ ਰੌਣਕ ਤੇਰੇ ,
ਬਾਹਰ ਨੇ ਤੇਰੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ।
ਇਹ ਦਾਤੇ ਨੇ ਦਾਤਾਂ ਵੰਡਦੇ ,
ਨਿਰੀ ਪਿਆਰ ਦੀ ਮੂਰਤ ।
ਲਾਲਚ ਦੇ ਵੱਸ ਹੋ ਕੇ 'ਗੁਰੀ',
ਮਹਿਲ ਅਕਲ ਦੇ ਢਹਿੰਦੇ ਆ ।
ਜਿੰਨਾਂ ਰੁੱਖਾ ਤੇ ਚਲਾਵੇ ਆਰੀ ,
ਦੱਸ ਇਹ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਆ।

ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਗੁਰੀ

ਪਾਥੀਆਂ

ਸਾਂਭ ਗੋਹਾ ਕੂੜਾ ਨਾਲੇ
ਪੱਥਦੀ ਮੈਂ ਪਾਥੀਆਂ
ਪਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੱਥ ਕੇ
ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਵੀ ਭਖਾਉਣਾ ਏ
ਬੱਚਿਆਂ ਸਕੂਲੇ ਜਾਣਾ
ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਕਰ ਨਵਾਉਣਾ ਏ
ਅੱਗ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ
ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਚ ਲਗਾਤੀਆਂ
ਸਾਂਭ ਚੌਂਕਾ ਚੁੱਲਾ ਨਾਲੇ
ਪੱਥਦੀ ਮੈਂ ਪਾਥੀਆਂ
ਪਾਥੀਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ
ਗੁਹਾਰਾ ਵੀ ਬਣਾਉਣਾ ਏ
ਪੱਥ ਪੱਥ ਪਾਥੀਆਂ ਇਹ
ਅੰਦਰੋਂ ਜਚਾਉਣਾ ਏ
ਬਾਹਰੋਂ ਫੁੱਲ ਬੂਟੀਆਂ ਪਾ
ਗੁਹਾਰੇ ਚ ਸਜਾਤੀਆਂ
ਸਾਂਭ ਚੌਂਕਾ ਚੁੱਲਾ ਨਾਲੇ
ਪੱਥਦੀ ਮੈਂ ਪਾਥੀਆਂ
ਅੱਜ ਗੈਸੀ ਚੁੱਲਿਆਂ ਦਾ
ਰਿਵਾਜ ਬੜਾ ਆਇਆ ਏ
ਘਰ ਘਰ ਗੈਸ ਹੋਗੇ
ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਭੁਲਾਇਆ ਏ
ਲੋਕੀਂ ਭੁੱਲੇ ਵਿਰਸਾ ਤੇ
ਹੋਰ ਯਾਦਾਂ ਵੀ ਭੁਲਾਤੀਆਂ

ਸਾਂਭ ਚੌਂਕਾ ਚੁੱਲਾ ਨਾਲੇ
ਪੱਥਦੀ ਮੈਂ ਪਾਥੀਆਂ
ਮੱਕੀ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਨਾਲ
ਸਰੋਂ ਦਾ ਸਾਗ ਵੀ ਸੁਆਦੀ ਲੱਗੇ
ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਅੱਗੇ
ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਵੀ ਡਾਢੀ ਲੱਗੇ
ਰੂਹ ਜੇਹੀ ਖਿੜਦੀ ਜਾਂਦੀ ਬੱਲੀ
ਕੋਈ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾਂ ਮਜ਼ਾਕੀਆ
ਸਾਂਭ ਚੌਂਕਾ ਚੁੱਲਾ ਨਾਲੇ
ਪੱਥਦੀ ਮੈਂ ਪਾਥੀਆਂ

..... ਬੱਲੀ ਈਲਵਾਲ

ਜੈ ਭੀਮ
ਜੈ ਭਾਰਤ

ਸੰਘਮਿੱਤਾ
ਬੁੱਕ ਸਟਾਲ

Sanghmitta Book Stall

ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਿਤਾਬਾਂ,
ਪੈਂਨ, ਕੈਲੰਡਰ, ਝੰਡੇ, ਟੀ-ਸ਼ਰਟਾਂ, ਸਟੈਚੂ,
ਛੱਲੇ ਆਦਿ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਨੋਟ : ਭੀਮ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ
ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਿਤਾਬਾਂ
ਅਤੇ ਬੁੱਧਿਸਟ-ਅੰਬੇਡਕਰੀ
ਲਿਟਰੇਚਰ ਲੈਣ ਲਈ
ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਫੋਨ: 9914333275, 7740039345

ਸੰਘਮਿੱਤਾ ਬੁੱਧ ਵਿਹਾਰ, ਸਤਨਾਮਪੁਰਾ ਫ਼ਗਵਾੜਾ।

ਨੇਤਰਹੀਣਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਉਜਵਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ- ਲੂਈ ਬਰੇਲ

ਜਨਮ-ਦਿਨ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਉਹਨਾਂ ਫੁਹਣ ਵਾਲੇ ਯੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰੇਲ ਯੰਤਰਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੇਤਰਹੀਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਫੁਹਣ ਲਿਪੀ ਜਿਸ ਦੀ ਖੋਜ ਲੂਈ ਬਰੇਲ ਨੇ ਨੇਤਰਹੀਣ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਲਿਪੀ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਸਦਾ ਲਈ ਜੁੜ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪਾਠਕ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵਾਕਫ਼ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਇਸ ਲਿਪੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਲਿਪੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਫੁਹਣ ਲਿਪੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਰ ਬਰੇਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ-ਲਿਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਿਪੀ ਵਿੱਚ ਨੇਤਰਹੀਣ ਵਿਅਕਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਪੂਰਵਕ ਲਿਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਸੀ। ਬਰੇਲ ਲਿਪੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਸਰਲਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲਿਖਣਾ ਵੀ ਸੌਖਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਲੂਈ ਬਰੇਲ ਦਾ ਜਨਮ 4 ਜਨਵਰੀ 1809 ਈ: ਨੂੰ ਫਰਾਂਸ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਪੈਰਿਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦੂਰ ਕਰਵੇ ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਸਵੇਰੇ ਚਾਰ ਵਜੇ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜੋ ਨਵੇਂ ਦਿਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੂਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸਾਈਮਨ ਰੇਨੋ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰ ਸਨ। ਉਹ ਘੋੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਗਾਮਾਂ ਅਤੇ ਜੀਨ ਆਦਿ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਘਰ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਾਰਜਸ਼ਾਲਾ ਸੀ। ਵਰਕਸ਼ਾਪ 'ਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਤੇਜ਼ਪਾਰ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਨੌਕੀਲੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਸੰਭਵ ਸੀ। ਬਾਲਕ ਲੂਈ ਜਦ ਚੱਲਣ ਫਿਰਨ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਣੀ ਕਾਰਜਸ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਜਦ ਔਜ਼ਾਰਾਂ ਨਾਲ ਚਮੜੇ ਨੂੰ ਕੱਟਦਾ ਅਤੇ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਸ਼ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਢਾਲਦਿਆਂ ਦੇਖਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਖੇਡ ਸਮਝਦਾ ਸੀ।

ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਰਾਤ ਲੇਖਣ ਪੁਣਾਲੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇ ਸਕਣਗੇ। ਲੂਈ ਇਹਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਰਾਤ ਲੇਖਣ ਪੁਣਾਲੀ 12 ਬਿੰਦੂਆਂ ਤੋਂ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਹੋਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮੂਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਕੁਝ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲੂਈ ਨੇ ਮਿਲਣ ਸਮੇਂ ਇਹਨਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਵੱਲ ਚਾਰਲਸ ਬਾਰਬਰੀਅਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ। ਕਪਤਾਨ ਬਾਰਬਰੀਅਰ ਦਾ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਉਤਸ਼ਾਹ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗਿਆ ਰਿਹਾ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਲੂਈ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ, ਨੇਤਰਹੀਣਾਂ ਲਈ ਪੜ੍ਹਨ-ਲਿਖਣ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਖ਼ਾਸ ਲਿਪੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਾ ਕਰ ਲਿਆ ਤੇ ਉਸ ਲਈ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਉਸ ਨੇ 1829 ਵਿੱਚ ਛੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਅੱਖਰ ਮਾਲਾ ਬਣਾਈ। ਉੱਪਰ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਤੱਕ ਇਹਨਾਂ 6 ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਦੀਆਂ ਦੋ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਕੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਛੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ 63 ਵਾਕ ਬਣਤਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਪੁਣਾਲੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੱਖਰਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਿੰਨ੍ਹ ਸੰਭਵ ਸਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵੀ ਮਿਲਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਲੂਈ ਬਰੇਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 6 ਬਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਵਿਭਿੰਨ ਵਾਕ ਬਣਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਗਲ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਪਤਾਨ ਬਾਰਬਰੀਅਰ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਪੁਣਾਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਿਆਂ 31 ਮਾਰਚ 1833 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਲੂਈ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਯੋਗ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਰੁਚੀ (ਦਿਲਚਸਪੀ) ਨਾਲ ਪਰਖਿਆ ਹੈ। ਇੰਨੀ ਡੂੰਘਾਈ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਫਲਤਾ ਉਸ ਰਾਹ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵੱਲ ਤੁਹਾਡੇ ਚੰਗੇ ਵਿਚਾਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦਿਵਾਉਣਗੇ।

ਲੂਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨੂੰ 1834 ਤੱਕ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਅਧੂਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਦ ਤੱਕ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸੁਰਾਂ ਦੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਹਨਾਂ 1837 ਵਿੱਚ ਬਰੇਲ ਸਵਰ ਲਿਪੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਲੂਈ ਨੂੰ 1828 ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਉਹ ਬਰੇਲ ਲਿਪੀ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਪਰ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਾਲੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਪੁਣਾਲੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਰੇਖਾ ਪੁਣਾਲੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਰੇਲ ਬਹੁਤ ਸੌਖੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕ ਉਪਯੋਗੀ ਲੱਗਦੀ ਸੀ।

ਰੇਖਾ ਪੁਣਾਲੀ ਰੋਮਨ ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਪਰਸ਼ ਰੂਪਾਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੌਲੀ ਗਤੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ ਸਕਣਾ ਸੰਭਵ ਸੀ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਲਿਖਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਦਫ਼ਤੇ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੇ ਲੂਈ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਦੁਖੀ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਰੇਲ ਲਿਪੀ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਹਾਂ, ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਸਕੂਲ ਦੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਗਵਾਦੇ ਨੇ ਇਸ ਪੁਣਾਲੀ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ 22 ਫ਼ਰਵਰੀ 1844 ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸਰਵਜਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੇਲ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਲੂਈ ਲਈ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ।

ਲੂਈ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੋਜ ਰੈਫੀਗ੍ਰਾਫੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਰੋਮਨ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਕਰਮ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਪਕਰਣ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ। ਰੈਫੀਗ੍ਰਾਫੀ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਦੁਆਰਾ ਨੇਤਰਹੀਣ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਸੁਜਾਖੇ ਦੋਸਤਾਂ-ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਲੂਈ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਇਸੇ ਮਾਧਿਅਮ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 1839 ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਣ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਟਾਈਪਰਾਈਟਰ ਦਾ

ਨਿਰਮਾਣ ਇਸੇ ਪੁਣਾਲੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
ਸੰਨ 1838 ਈ: ਵਿੱਚ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਵਿਦਵਾਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਲਮਾਰਤਿਨ ਨੇ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਲਈ ਨਵੇਂ ਭਵਨ ਦੇ ਲਈ ਧਨ-ਰਾਸ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। 11 ਨਵੰਬਰ 1843 ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੂਈ ਨੂੰ ਵੀ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ 'ਚ ਜਾਣ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਲਗਾਤਾਰ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਸਿੱਲ ਵਾਲੀ ਇਮਾਰਤ 'ਚ ਰਹਿਣ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਜਿਸ ਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਜਾਨ-ਲੇਵਾ ਬਿਮਾਰੀ ਫੂਤ ਨੇ ਘੇਰ ਲਿਆ। ਫੂਤ ਦੇ ਰੋਗ ਦੇ ਲੱਛਣ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1835 ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ। ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਵੀ ਆਈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਰੋਗ ਸਮਝਣ ਲੱਗੇ ਪਰ 1844 ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਗੜਨ ਲੱਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਕੰਮ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। 1847 ਈ: ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਘਰ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਲੂਈ ਨੇ ਵੱਧਦੀ ਹੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣਾ ਸਕੂਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਨੌਕਰੀ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਹ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਪਿਆਨੋ ਸਿਖਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਦਸੰਬਰ 1851 ਈ: ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਬੀਅਤ ਕਾਫ਼ੀ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਗਈ। 18 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਦੀਕ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਸੀਅਤ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ। ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਖੋਜੀ, ਇਕੱਲਾ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੌਤ ਨਾਲ ਲੜ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣੀ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਇੱਧਰ ਉੱਧਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਛੋਟੇ ਲੜਕੇ, ਆਪਣੀ ਨਰਸ ਅਤੇ ਕਮਰਾ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ।

ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖੁਰਦ ਬੁਰਦ ਕਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ। ਲੂਈ ਨੇ ਆਪਣਾ 44ਵਾਂ ਜਨਮ-ਦਿਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ। 6 ਜਨਵਰੀ 1852 ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਦੁਪਹਿਰ ਹੁੰਦੇ ਤੱਕ ਉਹ ਬੇਲੋਣ ਵਿੱਚ ਔਖ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਲੂਈ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਮਿੱਤਰ ਕੋਲਤਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਢੇ ਸੱਤ ਵਜੇ ਲੂਈ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸੂਰਜ ਛਿਪਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਸੂਰਜ ਵੀ ਛਿਪ ਗਿਆ। ਲੂਈ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਨਮ-ਅਸਥਾਨ ਕਰਵੇ ਵਿੱਚ 9 ਜਨਵਰੀ 1852 ਈ: ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਦਫ਼ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਲੂਈ ਬਰੇਲ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਸ ਲਿਪੀ ਦਾ ਨਾਂ 'ਬਰੇਲ ਲਿਪੀ' ਪੈ ਗਿਆ।

ਲੂਈ ਬਰੇਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਨਰ ਰਾਹੀਂ ਖੁਦ ਨਾਲ ਵਾਪਰੇ ਹਾਦਸੇ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਪੌੜੀ ਬਣਾ ਲਿਆ, ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਪੌੜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅੱਜ ਵੀ ਨੇਤਰਹੀਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਮਯਾਬ ਬਣ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਲੂਈ ਬਰੇਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਦਮ ਤੇ ਹਰ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ। 43 ਸਾਲ ਦੀ ਘੱਟ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨੇਤਰਹੀਣਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਜੀ ਜੋਤ ਜਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੂਈ ਬਰੇਲ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਜੋਤ ਬੁੱਝ ਗਈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਹਾਂਤ ਪਿੱਛੋਂ ਅੱਜ ਵੀ ਬਰੇਲ ਲਿਪੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੋਖੇ ਕਾਰਜ ਤੇ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦੀ ਜੋਤ ਅਨੇਕਾਂ ਨੇਤਰਹੀਣਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਬਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਲਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੂਈ ਬਰੇਲ ਦੇ 200ਵੇਂ ਜਨਮ-ਦਿਨ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ 4 ਜਨਵਰੀ 2009 ਈ: ਨੂੰ ਇੱਕ ਡਾਕ-ਟਿਕਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੇ ਸਾਰੀ ਕਰੰਸੀ ਵਿੱਚ ਬਰੇਲ ਲਿਪੀ ਦੇ ਖ਼ਾਸ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨੇਤਰਹੀਣਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਤੇ ਨਕਲੀ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ 'ਚ ਮਦਦ ਮਿਲੀ। ਸੈਂਟਰਲ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਸੈਕੰਡਰੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ (ਸੀ.ਬੀ.ਐਸ.ਈ) ਦੇ ਸਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਛੇਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 'ਲੂਈ ਬਰੇਲ' ਦਾ ਜੀਵਨ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਰੇਲ ਲਿਪੀ ਰਾਹੀਂ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1885 ਈ: ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਸਕੂਲ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ 116 ਰਾਜਪੁਰ ਰੋਡ ਦੋਹਰਾਦੂਨ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰੋਡ, ਜਮਾਲਪੁਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਬਰੇਲ ਪ੍ਰੈਸ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ। ਲੂਈ ਬਰੇਲ ਨੇ ਲਿਪੀ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਨੇਤਰਹੀਣਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਰੁਸ਼ਨਾਇਆ ਹੈ। ਬਰੇਲ ਲਿਪੀ ਦੇ ਜਨਮਦਾਤਾ ਲੂਈ ਬਰੇਲ ਦਾ 215 ਵਾਂ ਜਨਮ-ਦਿਨ 4 ਜਨਵਰੀ ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਏਕ ਜੋਤ ਵਿਕਲਾਂਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਸਕੂਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਬਲਾਈਡ ਪਰਸਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਭਵਨ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ। ਵਜੇ ਤੋਂ 2 ਵਜੇ ਤੱਕ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਲੇਖਕ: ਆਰ.ਐਸ.ਚੌਹਾਨ
ਅਨੁਵਾਦ: ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐੱਮ.ਏ.
 #1138/63-ਏ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਨਗਰ,
 ਗਲੀ ਨੰਬਰ-1, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰੋਡ,
 ਜਮਾਲਪੁਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
 Emial -karnialisnghma@gmail.com

ਰਮਜ਼ਾਂ

ਜੀਵਨ ਤੇ ਗੁਰੀ ਰੋਜ਼ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਪਾਰਕ 'ਚ ਸੈਰ ਕਰਨ ਆਉਂਦੀਆਂ। ਸੈਰ ਕਰਦੇ-ਕਰਦੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਦੋਸਤ ਬਣ ਗਈਆਂ। ਉਹ ਰੋਜ਼ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲੱਗੀਆਂ।

ਇੱਕ ਦਿਨ ਜੀਵਨ ਨੇ ਗੁਰੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਗੁਰੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਜੀਵਨ ਦੇ ਦੱਸਿਆ, “ਇੱਕ ਲੜਕਾ ਕਾਲਜ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਦਾ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਕਈ ਵਾਰ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ, ਚੰਗੇ ਦੋਸਤ ਵਾਂਗ ਰਹੇ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਬਹੁਤ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਪਰ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਦੋਸਤੀ ਮੁਹੱਬਤ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੀ।”

ਕਾਲਜ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਦੋਸਤ ਨੇ ਦੱਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਜੀਵਨਸਾਥੀ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਕਦੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਖੋਹਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਕਹਿ ਜੀਵਨ ਨੇ ਠੰਢਾ ਜਿਹਾ ਹੌਕਾ ਭਰਿਆ।

ਗੁਰੀ ਨੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਬੋਲੀ, “ਜੀਵਨ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਤੇਰੀ ਹੁਣ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਕੀ ਹੈ?”

“ਜੀਵਨ, ਕੁਦਰਤ ਜੋ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈਨਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਮਜ਼ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।”

ਜੀਵਨ ਨੇ ਇਕਦਮ ਗੁਰੀ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਤੇ ਬੋਲੀ, “ਸੱਚੀ ਗੁਰੀ ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਰਮਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਦਾ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ।”

ਗੁਰੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, “ਹਾਂ, ਬਿਲਕੁੱਲ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸੱਚਾਈ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਇਨਸਾਨ, ਨਾਮ, ਘਟਨਾ, ਜੋ ਵੀ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਰਮਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਸਦੀ ਸਮਝ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਨਾਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।”

ਗੁਰੀ ਨੇ ਫਿਰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸ, ਜੋ ਲੜਕਾ ਕਾਲਜ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚੋਂ ਚਲੇ ਗਿਆ, ਉਸਦਾ ਹੁਣ ਜ਼ਿਕਰ ਕਿਉਂ?”

ਜੀਵਨ ਬੋਲੀ, “ਉਹ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ, ਮੇਰੇ ਹੀ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਮਤਲਬ ਆਪਣੇ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ। ਪਰ ਇਹ ਹੀ ਸੋਚ ਕੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਨੇ 9 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਉਂ ਲਿਆ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਦੀ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਤੇ ਇੱਕ ਬੇਟੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਕਿਤੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨਾਲ ਜਲਦੀ ਉਸ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵਾਂ। ਉਸਦਾ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਤੇ ਮੈਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਾ ਪੈ ਜਾਵਾਂ, ਇੱਕ ਦੋਸਤ ਦੀ ਆਦਤ ਨਾ ਪੈ ਜਾਵੇ। ਮੇਰੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਉਦੋਂ ਵੀ ਘਰੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਘਰ 'ਚੋਂ ਵੀ ਬਸ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦ ਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਚੱਲੀ ਜਾਂਦਾ। ਮੇਰੇ ਸੱਸ-ਸਹੁਰੇ ਨੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦਿਉਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਘਰੋਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ।”

ਗੁਰੀ ਫਿਰ ਬੋਲੀ, “ਤੂੰ ਹੋਸਲਾ ਰੱਖ। ਜੋ ਹੋਵੇਗਾ ਚੰਗਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਦੀ ਹਾਂ। ਜਦ ਮੈਂ ਸਕੂਲ ਪੜ੍ਹਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਹੁਤ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦਾ ਸ਼ੌਂਕ ਸੀ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸ਼ੌਂਕ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ 'ਚ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਘਾਟ ਸੀ, ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ 12ਵੀਂ ਦਾ ਸਕੂਲ ਸੀ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੂਰ ਸਨ ਤੇ ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੰਗਾ ਹਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਵੈਨਾਂ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਲੋਕ ਮਿਹਨਤੀ ਪਰ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਬੱਸਾਂ 'ਤੇ ਭੇਜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਰਾਜ਼ੀ ਸਨ। ਹੋਸਟਲ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਖਾਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦਾ ਤੇ ਦਿਲ ਵੀ ਨਾ ਲਾਉਂਦੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵੱਲ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ +2 ਪਾਸ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਵਿਆਹ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਨੌਵੀਂ ਤੋਂ ਦਸਵੀਂ 'ਚ ਕੁੜੀਆਂ ਆਪਣੇ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਲਈ ਸੁਪਨੇ ਸਜਾਉਣ ਲੱਗਦੀਆਂ। ਮੈਂ ਜਦ ਪੜ੍ਹਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਪੁੱਛ ਲੈਂਦੀਆਂ ਕਿ ਸ਼ਾਇਰੀ ਵਾਲੀਏ ਤੂੰ ਤਾਂ ਕੋਈ 'ਬੱਬੂ ਮਾਨ' ਵਰਗੇ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਹੀ ਲਿਆ ਹੋਣਾ।”

ਪਰ ਮੇਰੀ ਸੋਚ ਹੀ ਅਲੱਗ ਸੀ, ਮੈਂ ਕਹਿ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹੋਵੇ ਪਰ ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਸੋਹਣੀ ਕੁੜੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਮੈਂ ‘ਅੰਮ੍ਰਿਤ’ ਰੱਖਾਂਗੀ। ਉਹ ਬੜਾ ਹੱਸਦੀਆਂ, ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਹ ਤਾਂ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ, ਕੁੜੀ ਜੰਮਣ ਪਹਿਲਾਂ ਬੈਠ ਗਈ ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ‘ਬੇਸ਼ਰਮ’ ਜਿਹੀ ਵੀ ਆਖ ਦਿੰਦੀਆਂ।

ਸਮਝ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਨਾ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਰੀਝ ਕਿਉਂ ਪਾਲ ਰਹੀ ਹਾਂ? ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ‘ਅੰਮ੍ਰਿਤ’ ਨਾਮ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਕੁੜੀ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣੀ ਲੱਗਦੀ ਸੀ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਿਰਕ ਦੇ ਗਾਣੇ ਚੱਲਦੇ ਸਨ। ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ 'ਚ ਲੱਗਦੀਆਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਸੋਚਦੀ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਕਰਕੇ ‘ਅੰਮ੍ਰਿਤ’ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ 'ਚ ਵੱਸਿਆ। ਸਕੂਲ ਛੱਡਿਆ, ਲਿਖਣਾ ਛੁੱਟ ਗਿਆ, ਵਿਆਹ ਹੋ ਗਿਆ, ਦੋ ਬੇਟੇ ਹੋ ਗਏ। ਧੀ ਦੀ ਦਾਤ ਮਾਲਕ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਹੀ ਨਾ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ‘ਅੰਮ੍ਰਿਤ’ ਰੱਖਦੀ।

ਵਕਤ ਬੀਤਦਾ ਗਿਆ।

20 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤੇ ਫੇਸਬੁੱਕ ਤੇ ਪਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਇੱਕ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਪੜ੍ਹੀ, ਉਹ ਬੜੀ ਦਿਲ 'ਤੇ ਲੱਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੀ ਤਾਂ ਉਸ ਘਰ ਦੀ ਕਰਤਾ-ਧਰਤਾ ਔਰਤ ਦਾ ਨਾਮ ‘ਅੰਮ੍ਰਿਤ’ ਸੀ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦਲੇਰ, ਸੁਘੜ, ਸਿਆਣੀ ਔਰਤ ਸੀ, ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਸੀਰਤ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖੀ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਰੱਖਿਆ ‘ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਗੀ ਕੁੜੀ’।

ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਛਪਾਉਣ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾਇਆ, ਸਾਰੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਮੈਂ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਨੇ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਨਾਮ ‘ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਗੀ ਕੁੜੀ’ ਚੁਣਿਆ ਜਦ ਕਿ ਮੈਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੋਚ ਰਹੀ ਸੀ, ਫਿਰ ਮੈਂ ਵੀ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਸਮਝ ਕੇ ਹੀ ਇਸ ਨਾਮ ਲਈ ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਸੱਚੀਂ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਬੜੀ ਚਰਚਾ ਹੋਈ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਦੀ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ 'ਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਉਹ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਦਾਸ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਲਿਖਦੀ

ਸੀ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੀ, ਜੋ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਧੀ ਵਾਲੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ।

ਆਖਰ ‘ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਗੀ ਕੁੜੀ’ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਬਣੀ, ਜੋ ਮੈਂ 22 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕੁੜੀ (ਧੀ) ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਕੀ ਮਰਜ਼ੀ, ਕੀ ਰਮਜ਼ ਉਹ ਜਾਣਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੀ ਨੇ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਕਰਕੇ, ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ।

ਉਸ ਦਿਨ ਪਾਰਕ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ ਤੇ ਹੀ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੋਸਤ ਰਾਜ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਜੀਵਨ ਨੇ ਹਾਲ-ਚਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, “ਜੀਵਨ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਸਭ ਜਾਣਦਾ ਤੇ ਮੈਂ ਅੱਜ ਵੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਖੜ੍ਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵੱਧਣ ਦਿੱਤਾ।

ਰਾਜ ਬੋਲਿਆ, “ਜੀਵਨ ਕਿਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ?”

ਜੀਵਨ ਨੇ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਦੋਵੇਂ ਨੇੜੇ ਦੇ ਹੀ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ 'ਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਅੱਜ ਜੀਵਨ ਰਾਜ ਬਾਰੇ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਜੀਵਨ ਨੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਬੱਚਾ ਟਿਊਸ਼ਨ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀ।

ਰਾਜ ਨੇ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, “ਆਪਣੇ ਕਾਲਜ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਲੱਗਾ, ਉੱਥੇ ਈ ਤੇਰਾ ਘਰਵਾਲਾ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਚੰਗੇ ਦੋਸਤ ਬਣ ਗਏ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਤੇਰੇ ਘਰ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਤੇਰਾ ਵਿਆਹ 9 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਹ ਪਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਕੋਈ ਸਬੱਬ ਹੀ ਸੀ। ਤੇਰੇ ਪਤੀ ਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਬਾਪ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਖੋਹਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟਾਇਮ ਜ਼ਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੰਜ ਸਾਲ, ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਵਕਤ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੀਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਉਸ ਕਾਰਨ ਹੀ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਉੱਝ ਵੀ ਚੰਗੇ ਦੋਸਤ ਸਾਂ, ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਹਰ ਮੱਦਦ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ, ਉਹ

ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਹੁੰ ਪਾ ਕੇ, ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਪਰਮ ਡੌਨੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤੇ ਤੇਰੀ ਤਸਵੀਰ ਵਿਖਾਈ।”

ਜੀਵਨ ਬੋਲੀ, “ਮਤਲਬ”

ਰਾਜ ਬੋਲਿਆ, “ਮਤਲਬ ਤੇਰਾ ਇਲਾਜ, ਜਿਸ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਬੱਚਾ ਕਨਸੀਵ ਕੀਤਾ, ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਖ਼ਾਸ ਵਿਧੀ ਦੀ ਮੱਦਦ ਨਾਲ ਉਹ ਮੇਰਾ ਅੰਸ਼ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰੀਂ ਜੀਵਨ, ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਸੀ। ਇੱਕ ਦੋਸਤ ਨਹੀਂ, ਦੋ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੀ। ਜਦ ਬੱਚਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਿਖਾਈਆਂ, ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰੀਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦੋਸਤੀ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਉਸ ਕੋਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟਾਇਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਆਹ ਨਾ ਕਰਾਵਾਂ ਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਾਂ। ਉਸਨੇ ਜਦ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਤੇਰਾ ਵੀ ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਰੌਣ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਵਚਨ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਜੀਵਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਭ ਕੀਤਾ ਤੇ ਅੱਜ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਵਚਨ ਨਿਭਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਪ੍ਰੀਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੰਭਾਲਣਗੇ।”

ਜੀਵਨ ਬਹੁਤ ਰੋਈ। ਰਾਜ ਨੇ ਉੱਠ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਜੱਫ਼ੀ ਪਾ ਲਈ। ਜੀਵਨ ਹੁਣ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਰਮਜ਼ ਸਮਝ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਗੁਰੀ ਦੀ ਕੁਝ ਟਾਇਮ ਪਹਿਲਾਂ ਕਹੀ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਆ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਜੀਵਨ ਤੇ ਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਹੱਥ ਘੁੱਟ ਕੇ ਫੜ ਲਏ।

ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਗੁਰੀ

ਮਾਤਾ ਸਵਿੱਤਰੀਬਾਈ ਫੂਲੇ - ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਔਰਤ ਅਧਿਆਪਕ

3 ਜਨਵਰੀ ਸਵਿੱਤਰੀਬਾਈ ਫੂਲੇ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਔਰਤ ਅਧਿਆਪਕ ਸਵਿੱਤਰੀਬਾਈ ਫੂਲੇ ਦਾ ਜਨਮ 3 ਜਨਵਰੀ 1831 ਨੂੰ ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਨਏਗਾਓ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਰਿਵਾਜ ਮੁਤਾਬਕ ਉਸਦੀ ਸ਼ਾਦੀ 9 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ 12 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਜਯੋਤੀ ਰਾਓ ਫੂਲੇ ਨਾਲ 1840 ਵਿੱਚ ਹੋ ਗਈ। ਜਯੋਤੀ ਰਾਓ ਫੂਲੇ ਨੇ ਸਵਿੱਤਰੀਬਾਈ ਨੂੰ ਘਰੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਲਿਖਣਾ-ਸਿਖਾਇਆ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦਿੱਤੀ। ਦੋਹਾਂ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿੱਦਿਆ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀ।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਪਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ 1848 ਵਿੱਚ ਭਿੰਡੇਵਾੜਾ ਵਿੱਚ ਲੜਕੀਆਂ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਔਰਤ ਅਧਿਆਪਕ ਬਣੀ। 1 ਜਨਵਰੀ 1848 ਤੋਂ ਲੈਕੇ 15 ਮਾਰਚ 1852 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਵਿੱਤਰੀਬਾਈ ਫੂਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਇੱਕ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਰਥਕ ਮਦਦ ਅਤੇ ਸਹਾਰੇ ਦੇ ਕੁੜੀਆਂ ਲਈ 18 ਸਕੂਲ ਖੋਲੇ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸਵਿੱਤਰੀਬਾਈ ਨੂੰ ਕੁੜੀਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਸਹਿਣਾ ਪਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਅਖੌਤੀ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਵਲੋਂ ਬੜੀ ਬਾਣਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗੋਹਾ ਅਤੇ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮਿਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ।

ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਸਵਿੱਤਰੀਬਾਈ ਅਤੇ ਜੋਤੀਰਾਓ ਫੂਲੇ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਕੁੜੀਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਨਾਲ ਆਇਆ। ਕੰਬੁਕਰੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਵਿੱਤਰੀਬਾਈ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਸਾੜੀ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕੁੜੀਵਾਦੀ ਵਿਰੋਧ ਦੁਆਰਾ ਪੱਥਰਾਂ, ਗੋਬਰ ਅਤੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਕੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਫੂਲੇ ਨੂੰ ਕੁੜੀਵਾਦੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜਾਤੀਆਂ (ਬ੍ਰਾਹਮਣ) ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਖਤ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੱਬੀ ਜਾਤੀ (ਮਾਲੀ) ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਨ। ਸੂਦਰ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਹੰਗਾਮਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਕਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। 1849 ਤੱਕ, ਸਵਿੱਤਰੀਬਾਈ ਅਤੇ ਜੋਤੀਰਾਓ ਫੂਲੇ ਜੋਤੀਰਾਓ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 1849 ਵਿੱਚ, ਜੋਤੀਰਾਓ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਘਰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਮਿਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਪਾਪ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਵਿੱਤਰੀਬਾਈ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਤਕਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਹੁਤ ਵੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ। ਉਹਨਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਲ-ਵਿਆਹ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਲ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਵਿਧਵਾ ਵਿਆਹ ਦਾ ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਂਦਾ ਹੁੰਦਾ। ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰ ਮੁੰਨਾ ਕੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਰਸ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਣਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਖੁਦਕਸ਼ੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਗਰਭਪਾਤ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਫੂਲੇ ਜੋਤੀ ਨੇ “ਬਾਲ-ਹੱਤਿਆ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਕ ਗ੍ਰਹਿ”

ਬਣਾਇਆ ਜਿੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਰ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਛੂਤ-ਛਾਤ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੋਲਬਾਲਾ ਸੀ। ਅਛੂਤ ਲੋਕ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਅਵਾਜ਼ਾਰ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਖੂਹ

ਲਗਾਵਾਇਆ ਜਿੱਥੋਂ ਅਛੂਤ ਪਾਣੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਛੂਤ-ਛਾਤ, ਸਤੀ-ਪ੍ਰਥਾ, ਬਾਲ-ਵਿਆਹ, ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਦੀ ਨਾਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਘਾਲਣਾ ਕੀਤੀ।

ਸੰਨ 1897 ਵਿੱਚ ਜਦ ਪਲੇਗ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਫੈਲੀ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਯਸ਼ਵੰਤ ਰਾਓ ਨੇ ਪਲੇਗ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਪੁਨੇ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ ਕਲਿਨਿਕ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਸਵਿੱਤਰੀਬਾਈ ਪਲੇਗ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਆਪ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੀ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ। ਇੰਝ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਬੀਮਾਰੀ ਦੀ ਜਕੜ ਵਿੱਚ ਉਹ ਖੁਦ ਆ ਗਈ ਤੇ 10 ਮਾਰਚ 1897 ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਗਈ।

ਸਵਿੱਤਰੀਬਾਈ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਕਵਿੱਤਰੀ ਵੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ। ਉਸਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿਤਕਰੇ ਅਤੇ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਦੇ

ਉਲਟ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਸੀ, “ਜਾਓ, ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ”, “ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਭ ਉਠਾਓ”, “ਬਿਨਾਂ ਗਿਆਨ, ਸਬ ਕੁਝ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ”, “ਮਿਹਨਤ ਕਰੋ ਤੇ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਬਣੋ”, “ਸਿੱਖੇ ਤੇ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਬੰਧਨ ਤੋੜ ਦਿਓ”। ਸਵਿੱਤਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ ਦੇ ਦੋ ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਛਪੇ ਪਹਿਲਾ ‘ਕਾਵਯਾ ਫੂਲੇ’ (1854 ਈ.) ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ “ਬਾਵਨ ਕਾਸ਼ੀ ਸੁਬੋਧ ਰਤਨਾਕਰ’ (1892

ਰਤਨਾਕਰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਯੋਤੀ ਰਾਓ ਫੂਲੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੂਲੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ 52 ਛੰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਵਿ ਦਾ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ ਸਮਾਜ-ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਨ 1998 ਵਿੱਚ 10 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਡਾਕ-ਤਾਰ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਡਾਕ ਟਿਕਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ। ਸੰਨ 2015 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਹਿਤ “ਪੂਨਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ” ਦਾ ਨਾਂ “ਸਵਿੱਤਰੀਬਾਈ ਫੂਲੇ ਪੂਨਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ” ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਹੁਣੇ ਹੀ 3 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਗੁਗਲ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ 186ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਤੇ ਸਨਮਾਨ ਹਿਤ ‘ਗੁਗਲ ਡੂਡਲ’ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਵਿੱਤਰੀਬਾਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਲੂ ਹੇਠ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬੁੱਕਲ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦੇ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਵਿੱਤਰੀਬਾਈ ਦੀ ਇੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਵਿਤਾ ਜਾਓ ਜਾਕਰ ਪੜ੍ਹੋ-ਲਿਖੋ ਬਨੇ ਆਤਮਨਿਰਭਰ, ਬਨੇ ਮੇਹਨਤੀ ਕਾਮ ਕਰੋ-ਗਿਆਨ ਔਰ ਧਨ ਇਕਠਾ ਕਰੋ ਗਿਆਨ ਕੇ ਬਿਨਾ ਸਬ ਖੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਗਿਆਨ ਕੇ ਬਿਨਾ ਹਮ ਜਾਨਵਰ ਬਨ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਲਿਏ ਖਾਲੀ ਨਾ ਬੈਠੋ, ਜਾਓ, ਜਾਕਰ ਸਿਕਸ਼ਾ ਲੋ

ਈ.)। ਪਹਿਲਾ ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਛਪਣ ਸਮੇਂ ਸਵਿੱਤਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ ਦੀ ਉਮਰ 23 ਸਾਲ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਧਰਮ, ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਧਾਰਮਿਕ ਪਾਖੰਡਾਂ ਤੇ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਵਿੱਤਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ ਦਾ ਦੂਜਾ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਬਾਵਨਕਸ਼ੀ ਸੁਬੋਧ

ਦਮਿਤੋਂ ਔਰ ਤਿਆਗ ਦਿਏ ਗਯੋ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਅੰਤ ਕਰੋ ਤੁਮ੍ਹਰੇ ਪਾਸ ਸੀਖਨੇ ਕਾ ਸੁਨਹਰਾ ਮੌਕਾ ਹੈ ਇਸ ਲਿਏ ਸੀਖੋ ਔਰ ਜਾਤਿ ਕੇ ਬੰਧਨ ਤੋੜ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਕੇ ਗ੍ਰੰਥ ਜਲਦੀ ਸੇ ਜਲਦੀ ਫੇਂਕ ਦੇ।

ਮਾਤਾ ਸਵਿੱਤਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ ਜੀ

3 ਜਨਵਰੀ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਬਾਲ ਗੀਤ

ਕਹੇ ਮਾਂ ਸਵਿੱਤਰੀ ਫੂਲੇ, ਸਵਿੱਤਰੀ ਫੂਲੇ
ਚਲੇ ਸਕੂਲੇ....
ਚਲੇ ਸਕੂਲੇ.....

ਸਦੀਆਂ ਦਾ ਅੰਧਕਾਰ ਮਿਟਾਓ
ਆਪਣੇ ਗਲੋਂ ਗੁਲਾਮੀਂ ਲਾਹੋ
ਰੋਕੇ ਨਾ ਕੋਈ ਰਾਹ ਅਸਾਡਾ
ਝੰਡਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਝੁਲੇ.....
ਚਲੇ ਸਕੂਲੇ.....

ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਪੜ੍ਹਾਓ
ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਭ ਖਾਸ ਪੜ੍ਹਾਓ
ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਦਰ ਖੋਲ੍ਹੇ ਸਭ ਲਈ
ਨਾ ਕੀਮਤ ਕੋਈ ਵਸੂਲੇ.....
ਚਲੇ ਸਕੂਲੇ.....

ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੈ ਵੱਡਾ ਅਗਿਆਨ
ਸਹੀ ਮਿੱਤਰ ਬਣਾ ਲਓ ਗਿਆਨ
ਸੋਹਣਾ ਲਿਖੀਏ, ਸੋਹਣਾ ਪੜ੍ਹੀਏ
ਮਨ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਕਬੂਲੇ.....
ਚਲੇ ਸਕੂਲੇ.....

ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਜਰੂਰੀ
ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪਿਆਰ ਜਰੂਰੀ
ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬ ਹੈ ਸੋਹੰਦੀ
ਨਾ ਇਹ ਗੁਰਮੰਤਰ ਭੂਲੇ.....
ਚਲੇ ਸਕੂਲੇ.....

ਆਪਣਾ-ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਈਏ
ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈਏ
ਰਣਜੀਤ ਹਨੂਰ ਅਸੀਂ ਰਾਹ ਰੁਸ਼ਨਾਈਏ
ਨਾ ਰੱਖੀਏ ਨ੍ਹੇਰੇ ਓਹਲੇ.....
ਚਲੇ ਸਕੂਲੇ.....

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹਨੂਰ
ਸੰਪਰਕ: 99155-13137

The Kabaddi Federation of Ontario unanimously elected committee of the year 2025

SAMAJ WEEKLY UK-

BRAMPTON: The Kabaddi Federation of Ontario is known as the premier organization of Kabaddi. This organization has played an important contribution to the development of Kabaddi worldwide. Yesterday, in an important meeting of Kabaddi Federation of Ontario, the unanimously elected committee of the year 2025 was taken over. Bant Nijhar Chairman, Jassi Sarai President, Jarnail Mand Vice President, Tirth Deol Secretary, Manjit Ghotra Treasurer, Malkit Singh Deol Director and Harjinder Singh Sanghhera Director were elected in the newly elected committee. All selected members have decades of experience in the Kabaddi field.

Ontario – (Harjinder pal Chhabra) 9592282333

ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਆਮਦ ਤੇ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਣੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਆਮਦ ਤੇ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਦਫ਼ਤਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਣੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਓਟ ਆਸਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਨਵੀਂ ਸੋਚ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ । ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਾਗੀ ਸਿੰਘਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਅਰਦਾਸ ਉਪਰੰਤ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਡਾ. ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰੋਤਰਾ ਨੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਭੇਦ ਭਾਵ ਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਹਤਰ

ਤੇ ਮਿਆਰੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮਿਲ ਸਕਣ । ਉਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੱਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੌਰਾਨ ਸਿਹਤ ਅਮਲੇ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਈ ਹੈ ਅਤੇ

ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਚੰਗੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਵਚਨਵੱਧ ਹੈ । ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਹਾਇਕ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਡਾ. ਕਮਲੇਸ਼ ਕੌਰ , ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ

ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਅਫਸਰ ਡਾ.ਅਨੀਤਾ ਕਟਾਰੀਆ , ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਿਹਤ ਅਮਲਾ ਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ।

ਫੋਟੋ ਅਜਮੇਰ ਦੀਵਾਨਾ

ਜਨਮਾਂ ਜਨਮਾਂ ਤੱਕ...

ਰੁੱਸਦੇ ਮਨਾਉਂਦੇ ਰਹਾਂਗੇ,
 ਹੱਸਦਾ ਹਸਾਉਂਦੇ ਰਹਾਂਗੇ।
 ਇੰਝ ਹੀ ਜਨਮਾਂ-ਜਨਮਾਂ ਤੱਕ,
 ਨਿੱਭਦੇ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਰਹਾਂਗੇ।
 ਰੁੱਸਦੇ....
 ਪੱਲਾ ਫੜਿਆ ਸਦਾ ਲਈ,
 ਕਦੇ ਛੱਡਣਾ ਵੀ ਨਹੀਂ।
 ਅਹਿਸਾਸ ਇਹ ਖਾਸ,
 ਦਿਲੋਂ ਕੱਢਣਾ ਵੀ ਨਹੀਂ।
 ਇਸ਼ਕੇ ਦੇ ਬੂਟੇ ਨੂੰ ਸਦਾ,
 ਸਿੰਜਦੇ ਸਜਾਉਂਦੇ ਰਹਾਂਗੇ।
 ਰੁੱਸਦੇ....
 ਰੋਸੇ ਲੱਖਾਂ ਭਾਵੇਂ ਹੋਵਣ,
 ਪਿਆਰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ।
 ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸਾਥੋਂ ਨਾਮ,
 ਤੋਤਾ ਬਣ ਰੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ।
 ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲੀ ਗਲੀ ਪਰ,
 ਲੰਘਦੇ ਲਘਾਉਂਦੇ ਰਹਾਂਗੇ।
 ਰੁੱਸਦੇ....
 ਹੋ ਕੇ ਅੱਗੇ ਨਾ ਤੁਰ ਜਾਵੀਂ,
 ਬਹੁਤਾ ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਨਾ ਰਹੀਂ।
 ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਕਦਮ ਮਿਲਾ,
 ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਨੂੰ ਫੜੀ।
 ਸਿੰਗ ਭਾਵੇਂ ਟੁੱਟ ਜਾਣ 'ਮਨ',
 ਫਸਦੇ ਫਸਾਉਂਦੇ ਰਹਾਂਗੇ।
 ਰੁੱਸਦੇ.....

**ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਧੀਮਾਨ,
 ਸ਼ੇਰਪੁਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
 ਸੰ:9464633059**

ਰੋਪੜ ਤੋਂ ਜਾ ਰਹੀ ਸਰਹੰਦ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੋਰਚਾ ਲਾਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ/ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬੀ। ਰੋਪੜ ਤੋਂ ਦੋਰ-ਹਾ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਰਹੰਦ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੱਕਿਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਪੱਕਿਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਗੜੀ ਪੁਲ ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੋਈ ਅੱਜ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਡੱਟਵਾਂ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਕੰਮ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮੋਰਚਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਨਹਿਰਾਂ ਪੱਕੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤਾਂ ਇਹ ਹੋਰ ਡਿੱਗ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਤੇ ਨਸਲਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇਕੱਜੁਟ ਹੋ ਕੇ ਸਰਹੰਦ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਪੱਕੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਬੰਦ ਕਰਵਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਸਰਹੰਦ ਨਹਿਰ ਪੱਕੀ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਬੰਦ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 3 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ

ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਸਰਹੰਦ ਨਹਿਰ ਦੇ ਗੜੀ ਪੁਲ 'ਤੇ ਇਕੱਤਰ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਪੱਕਾ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਰਚਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸਰਹੰਦ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਪੱਕੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦਾ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੜਕ ਜਾਮ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਭਲੀਭਾਂਤ ਜਾਣੂੰ ਹਾਂ ਪਰ ਆਪਣੀਆਂ ਬੰਜਰ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਪੱਕੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸਰਹੰਦ ਨਹਿਰ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਮੋਰਚੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲ-

ਵਾ ਰੋਪੜ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੋਰਾਹਾ ਤੱਕ ਸਰਹੰਦ ਨਹਿਰ ਕਿਨਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹੇ ਲਗਾ ਕੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਰਚੇ 'ਚ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਵੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਹੰਦ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਪੱਕੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਵੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਹਿਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਲਈ ਲੰਗਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੇਹਲੋਂ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀਆਂ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿਆਸਪੁਰਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ, ਕਾਂਗਰਸ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਰਮਿੰਦਰ ਤਿਵਾੜੀ, ਅਮਰਜੀਤ ਬਾਲਿਓਂ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟੋਡਰਪੁਰ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮਿਲਕੋਵਾਲ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਵਾਤ, ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਢਿਆਣਾ, ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ, ਬਾਬਾ ਹਰਬੰਤ ਸਿੰਘ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰੀਆਂ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਹ, ਮਨਰਾਜ ਸਿੰਘ ਲੁਬਾਣਗੜ੍ਹ, ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਲੰਬੜਦਾਰ ਤੱਖਰਾਂ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰਾਂ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸਿੱਖ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਬੰਗਾ ਵਿਖੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਆਮਦ ਤੇ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ/ਬੰਗਾ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਸਿੱਖ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਬੰਗਾ ਵਿਖੇ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਕੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਾਹਿਤ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਧਾਰੇ। ਕਾਲਜ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮਿਲਣੀ ਦੌਰਾਨ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰੋ. ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਭੁੱਲੀਆਂ-ਵਿਸਰੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ

ਮੁੜ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਹਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਕੇ ਤਾਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਉੱਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਭਰਪੂਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰੋ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੋਸ਼ਲ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਮੈਂ ਕਾਲਜ ਨਾਲ ਅੱਜ ਵੀ ਜੁੜਿਆ ਹਾਂ ਤੇ ਉਸ ਰਾਹੀਂ ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਅਕਾਦਮਿਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ, ਖੇਡਾਂ, ਐੱਨ.ਸੀ.ਸੀ ਤੇ ਐੱਨ. ਐੱਸ.ਐੱਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ

ਸਟਾਫ਼ ਵਧਾਈ ਦਾ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਲੱਗੇ ਸੋਲਰ ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਅਧੁਨਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਪੈਂਜੀ ਇਕਸਿਰ

ਸਿੰਘ ਸੰਘ ਸੈਮੀਨਾਰ ਹਾਲ ਦੀ ਦਿੱਖ ਵੇਖ ਕੇ ਬੇਹੱਦ ਖੁਸ਼ੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰ. ਡਾ. ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਨੂੰ ਤਕੜੀ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਏਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵੱਲ ਤੋਰਨਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਭਿੰਡਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹੌਸਲੇ ਤੇ ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ

ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਮੂਹ ਦਾਨੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਬਿਹਤਰੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਪਿੱਛੋਂ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਆਏ ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਪਛਾਣ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਜ

03/01/2025

ਸਤਿਗੁਰ ਪਿਆਰਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ.....

ਮੇਰੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਜਿਹੀ ਗੁਜਰੀ, ਰੱਬ ਰੱਬ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਖਾਂਦੇ ਪੀਂਦੇ ਕਾਮਰੇਡ ਦਾ ਪੁੱਤ ਸੀ, ਪੈਸੇ-ਟਕੇ ਵੱਲੋਂ ਤੰਗੀ ਰਹੀ। ਕੰਜੂਸ ਬਾਣੀਏ ਵਾਂਗੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਪੜਨ ਲਈ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪਾਂਡੂ-ਪਿੰਡਾਰਾ ਜਾਂ ਸੀਵਨ ਪਿੰਡ ਦਾ ਪਾਧਾ (ਮਾਸਟਰ) ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਪੰਡਿਤ, ਸਮਾਜ ਸੇਵੀਆਂ ਵਾਂਗੂੰ ਮੁਫਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੜਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਸਾਈਕਲ ਦੇ ਮੋਚ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਭਵਾਨੀਗੜ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ। ਛੇਵੀਂ-ਸੱਤਵੀਂ ਕਲਾਸ ਤੱਕ ਗੁਆਂਢ ਚੋਂ ਮੇਰਾ ਚਾਚਾ ਸਾਈਕਲ ਤੇ ਬਿਠਾ ਕੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਉਹ ਦੋ ਜਮਾਤਾਂ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸੀ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਅੱਠ ਮੀਲ ਲੈਕੇ ਜਾਣਾ ਤੇ ਅੱਠ ਮੀਲ ਹੀ ਵਾਪਸ ਲੈਕੇ ਆਉਣਾ ਉਹ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭਾੜੇ ਤੋਂ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਕਮੀਜ਼-ਪਜਾਮੇ ਤੇ ਇੱਕ ਪਗੜੀ, ਜੁੱਤੀ ਦੇ ਜੋੜੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਕੀਤੀ। ਅੱਠਵੀਂ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਸੈਕਿੰਡ-ਹੈਂਡ ਸਾਈਕਲ ਤੇ ਛੋਟੀ ਕਾਠੀ ਲਾ ਕੇ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਘਰਦਿਆਂ ਨੇ। ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਬਰਸਾਤਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੇਹੀ ਚੱਲਦੀ ਸੀ। ਚੋਆ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਤਾਂ ਨਾਲੀ ਚ ਹੀ ਚਲਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਬਰਸਾਤਾਂ ਚ ਪਾਣੀ ਫੈਲ ਕੇ ਅੱਧਾ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੱਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਲੇਹੀ ਲੰਘ ਕੇ ਅੱਧਾ-ਪੌਣਾ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਕੱਕੇ ਰੇਤੇ ਦਾ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਟਿੱਬਾ ਤੁਰ ਕੇ ਹੀ ਲੰਘਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਆਪ ਤੁਰਨਾ ਤੇ ਨਾਲ ਸਾਈਕਲ ਤੇ

ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਬਸਤੇ ਦਾ ਲੱਦਿਆ ਭਾਰ ਘੜੀਸਣਾ ਹੋਰ ਵੀ ਔਖਾ ਹੁੰਦਾ। 10-11 ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੁੰਡੇ, ਸਾਰੇ ਰਲ ਕੇ ਹੀ ਉਘੜ-ਦੁਘੜੀਆਂ ਵਾਟਾਂ ਨਿਬੇੜਦੇ। ਅੱਖੇ-ਸੱਖੇ ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਕੀਤੀ, ਥਰਡ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ। ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਸੀ, ਕਿ ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਨੇ ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਕਰ ਲਈ ਸੀ।

ਮਹਿੰਦਰਾ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੈਪ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ। ਪਟਿਆਲੇ ਤੋਂ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੇ ਮੇਰੀ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਘਰ ਦਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਨਵਾਂ ਸਾਈਕਲ ਲੈ ਕੇ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਭੈਣ ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਹਫਤੇ ਬਾਅਦ ਸਾਈਕਲ ਤੇ ਹੀ 30-35 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪਿੰਡ ਆ ਜਾਣਾ। ਕਦੀ-ਕਦਾਈਂ, ਭੂਆ ਜੀ ਪਟਿਆਲੇ ਵਿਆਹੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਠਹਿਰ ਜਾਣਾ। ਪ੍ਰੈਪ ਸੈਕਿੰਡ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕਰ ਲਈ। ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਚ ਡੀਏਵੀ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰ

ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਦਾਖਲਾ ਨਾ ਮਿਲਿਆ। ਜੀਜਾ ਜੀ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਪੀਜੀਆਈ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਗਈ ਸੀ, ਕੁਆਰਟਰ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਟੈਕਨੀਸ਼ੀਅਨ ਦਾ ਵਾਕਫ ਡੀਏਵੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸੀ, ਦਾਖਲਾ ਦਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਪਈ, ਤਿੰਨੇ ਸਾਲ ਆਪਣੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚੋਂ ਫਸਟ ਆਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਰਮਾਤਮਾ, ਮੇਰੀ ਅਨਪੜ ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਦਾ ਫਲ ਮੈਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ। ਬੀਏ ਸਲਾਨਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚੋਂ ਫਸਟ ਆਇਆ। ਕਾਲਜ ਦੀ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਘੰਟੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਅੱਧੀ ਫੀਸ ਮੁਆਫ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ, ਐਮ ਏ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਲੋਨ-ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਐਮਏ ਭੂਗੋਲ ਅਤੇ ਬੀਐਡ ਮੈਂ ਫਸਟ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੀਆਂ। ਡਰੈਸ ਖਰੀਦਣ ਵੇਲੇ ਬਹੁਤ ਤੰਗੀ ਸਹਿਣੀ ਪੈਂਦੀ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਪੈਂਟ ਦਾ ਕੱਪੜਾ

ਖਰੀਦਿਆ 5 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸਿਲਾਈ ਵੀ ਪੰਜ ਰੁਪਏ ਲੱਗੀ। ਇੱਕ ਪੈਂਟ ਨਾਲ ਹੀ ਬੀਏ ਪਾਸ ਕਰ ਲਈ, ਇੱਕ ਰੈਡੀਮੇਡ ਕਮੀਜ਼ ਵੀ ਲਿਆ। ਭਿੱਜ ਜਾਣ ਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸੁੱਕਾ ਕੇ ਉਹੀ ਪਾ ਲੈਣੇ। ਬਾਟਾ ਦਾ ਬੂਟਾਂ ਦਾ ਜੋੜਾ ਖਰੀਦਿਆ ਜੋ ਮੈਂ 18 ਸਾਲ ਹੰਢਾਏ। ਸਰਦੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਰਿਵਰਸੀਬਲ ਕੋਟੀ ਲਈ, ਇੱਕ ਸਵੈਟਰ ਤੇ ਇੱਕ ਕੋਟ। ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਬਣ ਗਈਆਂ। ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਅਤੇ ਬੇਬੇ ਜੀ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਅਣਮੁੱਲਾ ਹੀਰਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤਕਲੀਫਾਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਵਰਦਾਨ ਵੀ ਬਹੁਤ ਦਿੱਤੇ। ਮੈਂ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਜੀਜਾ ਜੀ ਦਾ (ਜੋ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਰਹੇ) ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਮੈਂ ਹਿਮਾਲੀਆ ਪਰਬਤ ਵਰਗੀਆਂ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਛੋਹਿਆ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ।

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੂਰ

Samaj Weekly

ਸਮਾਜ

ਵੀਕਲੀ

Punjabi, Hindi & English Newspaper - UK & EU Edition

ਸਾਡੇ DIGITAL MEDIA ਨਾਲ ਜੁੜੋ

ਸਾਨੂੰ ਫੇਸਬੁੱਕ ਤੇ ਲਾਇਕ ਕਰੋ

facebook

samajweekly

ਸਾਨੂੰ ਐਕਸ ਤੇ ਫਾਲੋ ਕਰੋ

@samajweekly

ਸਾਡੇ ਵਟਸਅੱਪ ਨਾਲ ਜੁੜੋ ਅਤੇ ਪਾਓ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਬੇਹਤਰੀਨ ਖਬਰਾਂ

ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਓ ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਰੋਜਾਨਾ PDF ਉਹ ਵੀ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁੱਫਤ

ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

+44 7878 456484

email:-Samajweekly@gmail.com